

Erdő Péter Magyarországra hívta Ferenc pápát

Erdő Péter bíboros, prímás, a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus elnöke korábban már meghívta a Szentatyát Magyarországra. A meghívást február 19-én a Vatikánban megerősítette.

Az esztergom-budapesti érsek emellett tájékoztatta a pápát a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészületeiről, a megkezdődött regisztrációról és a programokról.

Áder János köztársasági elnököt február 14-én fogadta Ferenc pápa a Vatikánban. Az államfő szintén meghívta a Szentatyát hazánkba.

Erdő Péter bíboros a következőket nyilatkozta a Vatikáni Rádiónak a pápával való találkozásáról:

– Örömmel nyújtottam át neki a kongresszus teológiai dokumentumának olasz kiadását, amelynek címlapján egy gyönyörű budapesti látkép van a Szent István-bazilikával és a várossal. Hangsúlyoztam, hogy a jelenléte különösen nagyszerű üzenet lenne, sok nép lelki sebeit gyógyítaná, és hozzájárulna, hogy Közép-Európa népei ne csak megbékéljenek egymással, hanem közösen tudjanak dolgozni az alapvető értékek mentén. Azt hiszem, a katoli-

kus tanúságtételnek nagy lehetősége és nagy megerősítése volna, ha a Szentatyá eljönne hozzánk. Tudjuk, hogy sűrű a programja, de Budapest közel van, így valóban lehetséges akár csak egy egynapos utazás, ami technikailag számára is megoldható.

A Szentatyá láthatólag szeretettel, örömmel és érdeklődéssel fogadott. Teljes és végleges elköteleződést mutató hivatalos bejelentést nem tett, de bízom abban, hogy van esélyünk a pozitív válaszra.

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

Nagy elődök nyomában Püspökszentelés és érseki beiktatás Gyulafehérváron

Több mint hatezer ember – köztük csaknem ötven főpásztor és négyszáz pap ünnepelte február 22-én Kovács Gergelynek, az 1009-ben alapított Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség 83. főpásztornak szentelését és érseki beiktatását.

és belföldi akadémiák és egyetemek képviselői.

A Bethlen Gábor által megerősített és az osztrákok által átépített, csillag formájú barokk várendszert veszi körbe a Szent István által alapított erdélyi római katolikus püspökség

Az összetartozás záradoklataként meghirdetett ünnepre valóban sokan és sokfelől érkeztek Gyulafehérvárra. Szent Péter apostol székfoglalásának napján Kovács Gergely püspökszentelését és érseki beiktatását együtt ünnepelte több mint hatezer záradok, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) tagjai, a romániai római és görögkatolikus püspökök, a Szerbiából, Ukrajnából, Szlovákiából, Moldovából, Ausztriából és Németországból érkező püspökök, az erdélyi református, evangélikus és unitárius egyház püspökei, a Román Ortodox Egyház gyulafehérvári érseke, a román és a magyar kormány néhány tagja, továbbá kül-

szék helyét, a Szent Mihály-székesegyházat, valamint az 1922-ben, neobizánci stílusban épített ortodox Szentháromság-katedrális.

(Folytatás a 3. oldalon.)

A mi feladatunk: fellobbantani a szeretetet

Imre Margit Ágota OSBM az idei Parma Fidei – Hit pajzsa díjas

Tizenkilencedik alkalommal adták át a kommunizmus áldozatainak emléknapi alkalmából a Parma Fidei – Hit Pajzsa díjat február 22-én Budapesten, a Párbeszéd Háza dísztermében. Az idei kitüntetett Imre Margit Ágota OSBM görögkatolikus szerzetes nővér.

A Parma Fidei díjat Mádl Dalma asszony adta át. Ünnepi beszédet mondott Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke, majd Kocsis László görögkatolikus érsek-metropolita méltatta a kitüntetettet. Az ünnepségen mások mellett jelen volt Keresztes Sarolta Bazília, a Nagy Szent Bazil Rendi Nővérek magyarországi főnöknője és Szabó Ferenc jezsuita szerzetes, a tavalyi kitüntetett.

A Parma Fidei díjat 2002-ben alapította Horváth Béla kisgazda országgyűlési képviselő, valamint Gyurkovics Tibor író. A kitüntetést a kommunizmus áldozatainak emléknapi (február 25.) alkalmából azoknak az élő egyházi személyeknek ítélik oda, akik a kommunista diktatúra alatt is hűségesek maradtak a hitükhöz, magyarságukhoz.

A díjátadó elején Gounod Ave Mariája csendült fel, Kathy-Horváth Lajos hegedűművész, zeneszerző, Magyarország érdemes és kiváló művésze, az Európai Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja előadásában, majd Sajgó Szabolcs SJ, a Párbeszéd Háza igazgatója, a Hungary Helps program jótékonysági nagykövete köszöntötte a megjelenteket.

(Folytatás az 5. oldalon.)

Hálát adok a Jóistennek, nem rendült meg a hitem

Beszélgetés Imre Margit Ágota bazilita szerzetes nővérral

Idén Imre Margit Ágota OSBM görögkatolikus szerzetesnő kapta a Parma Fidei – Hit Pajzsa díjat. Az életének 88. esztendőjében is friss, energikus apácával a Nagy Szent Bazil Rendi Nővérek máriapócsi kolostorában beszélgettünk.

Milyen családba született, és hogyan emlékszik vissza a gyermekkorára?

– Hajdúdorogon születtem, egyszerű görögkatolikus, vallásos családban, negyedik gyermekként. Édesanyámat hét éves koromban elveszítettem. Hatodik gyermekének megszülése után egy hónapra meghalt. Édesapám földműves volt, de ebben az időben katonáskodott. 1940-et írtunk. Egy évvel később leszerelt, és újra megházasodott; egy nála sokkal fiatalabb özvegyasszonyt vett el. Kislányként őt és a nővérét a szüleik beadták a kisvárdai orsolyita nővérekhez, de az édesanyja két hét elteltével hazavitte azzal, hogy egy családban elég egy apáca. Már fiatalon férjhez ment, de csak rövid ideig éltek együtt, mert a férje meghalt, majd a kislányuk is. Így találkozott az ugyancsak özvegy édesapámmal. Házasságukból két húgom

született. Nyolcan lettünk volna testvérek, de előttem meghalt két nővérem diftériában, egy hét leforgása alatt. A hatodik gyermek pedig, akit édesanyám szült, mindössze nyolc hónapot élt. Én igen korán elkerültem otthonról. A máriapócsi nővérek Hajdúdorogon vezettek egy kis internátust a líceumba járó lányoknak, és dolgoztak a bazilita atyák konyháján is.

(Folytatás a 9. oldalon.)

A Bárka közösség vizsgálata
Jean Vanier által elkövetett szexuális bántalmazásokat tártak fel
2. oldal

A közöny vértanújaért imádkozunk
Szentmise az elhunyt hajléktalanokért
Budapest
5. oldal

Háromszáz éves gimnázium
A szegedi piaristák ünnepe
11. oldal

Mértékadó
Kultúra • Tv- és rádióműsor

Munkácsy és társai
Újrarendezve a Nemzeti Galériában

Könyv:
A botrányok botránya
Hamlet: Mensáros

Film:
Kisasszonyok
A korona

ISSN 0133-1205

20009

9 770133 120548

Nem a magam akaratát keresem

**Beszélgetés Kuminetz Gézával,
a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektorával**

A 2019/2020-as akadémiai év kezdetétől Kuminetz Géza, a kánonjog professzora tölti be a Pázmány Péter Katolikus Egyetem (PPKE) rektori tisztségét, négyéves időtartamra. Vele beszélgettünk az elmúlt fél év tapasztalatairól, elképzelésekről, tervekről.

Fél éve tölti be a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektori tisztségét. Milyen elképzelésekkel kezdte meg munkáját és milyen tapasztalatokat szerzett fél év alatt?

– Amikor megkaptam a felkérést a rektori tisztségre, felállítottam egy szakértőcsapatot, akikkel együtt kidolgoztuk és meghatároztuk az előttünk álló feladatokat. Az elmúlt fél év során felülvizsgáltuk és módosítottuk a Szerkezeti és működési szabályzatot, kidolgoztuk a Minőségbiztosítási szabályzatot, amely elengedhetetlenül szükséges az előttünk álló intézményi akkreditáció sikeréhez. Összeállítottunk egy racionális költségvetési tervezetet, aminek során nagy hangsúlyt kapott az egyetem fejlesztési terve.

(Folytatás a 7. oldalon.)

A szelídség egybegyűjt, a harag szétszakít

A Szentatya február 19-én a harmadik boldogmondásról elmélkedett a szerda délelőtti általános kihallgatáson. A szelídek öröklik majd a földet, és nincs szebb föld mások szívénél, nincs szebb földterület a testvérünkkel való kibékülésnél – hangsúlyozta a pápa. Magyarra fordított katekézisének teljes terjedelmében közreadjuk.

Kedves testvérek, jó napot kívánok!

A mai katekézisben a Máté-evangélium nyolc boldogmondása közül a harmadikkal foglalkozunk: „Boldogok a szelídek, mert örökölni kapják majd a földet” (Mt 5,5).

Az itt használt „szelíd” kifejezés szó szerinti jelentése: édes, jóságos, kedves, erőszakmentes. A szelídség konfliktusos pillanatokban mutatkozik meg; akkor láthatjuk, amikor valaki ellenséges helyzetre reagál. Bárki szelídné lehet, amikor minden nyugodt körülötte, de vajon hogyan reagál „nyomás alatt”, ha megtámadják, sértegetik, bántalmaznak?

Egy helyen Szent Pál „Krisztus édességére és szelídségére” utal (2Kor 10,1). Szent Péter pedig emlékeztet arra, hogyan viselkedett passiója során Jézus: nem viszonozta [a gyalázkodást], és nem fenyegetőzött, mert „mindent arra bízott, aki igazságosan ítél” (1Pt 2,23). Jézus szelídsége erősen megmutatkozik a szenvedéstörténetben.

A Szentírásban a „szelíd” szó azt is jelöli, akinek nincs

földbirtoka; következésképpen szíven üt bennünket az, hogy a harmadik boldogmondás pontosan azt ígéri, hogy a szelídek „örökölni kapják majd a földet”.

Ez a boldogmondás valójában a 37. zsoltárt idézi, amelyet a katekézis előtt hallhattunk. A szelídség és a föld birtoklása ott szintén összekapcsolódik. Ha jól belegondolunk, ez a két dolog összeférhetetlennek tűnik.

A föld birtoklása ugyanis tipikus konfliktusterület: az emberek gyakran harcolnak egy-egy földterületért, hogy irányító szerephez jussanak felette. A háborúkban a leg-erősebb felülkerekedik másokon, és más területeket hódít meg.

De nézzük csak meg alaposabban a szelídek birtoklására utaló igét: nem meghódítják a földet; a szöveg nem azt mondja, hogy „boldogok a szelídek, mert meghódítják majd a földet”. „Öröklük majd.” Boldogok a szelídek, mert „örökölni kapják majd” a földet. A Szentírásban az „örökölni” igének még jelentősebb értelme van. Isten népe Izrael földjét nevezi

„örökségnek”, amely az Ígélet földje.

Az a föld ígéret és ajándék Isten népének, és egy egyszerű földterületnél valami sokkal nagyobbak a jelévé válik. Van egy „föld” – engedjétek meg a szójátékot –, amely az Ég, vagyis az a föld, amely felé úton vagyunk: az új ég és az új föld, amely felé úton vagyunk (vö. Iz 65,17; 66,22; 2Pét 3,13; Jel 21,1).

A szelíd tehát az, aki a legkiválóbb területet „öröklő”. Nem gyáva, „lagymatag” ember, aki megtalálja a módját, hogyan maradjon kívül a problémákon. Egészen más-milyen! Olyan ember, aki örökséget kapott, és nem akarja elvesztegetni azt. A szelíd nem egy engedelkeny ember, hanem Krisztus tanítványa, aki megtanult megvédeni egy egészen másfajta földet. Védi a

békéjét, védi az Istennel való kapcsolatát, védi ajándékait, Isten ajándékait: az irgalmaságot, a testvériséget, a bizalmat, a reményt. Mert a szelíd emberek irgalmasak, testvériesek, bizalmat táplálók és reménykedők.

Itt utalnunk kell a harag bűnre, arra az erőszakos indulatra, melynek belső erejét mindnyájan ismerjük. Ki nem gyullad haragra olykor? Min-

denki. Meg kell fordítanunk a boldogmondást, és fel kell tennünk magunknak a kérdést: mennyi mindent tettünk tönkre haraggal? Mennyi mindent veszítettünk el? A dühkitörés sok mindent tönkretehet; elveszítjük önuralmunkat, és nem mérlegeljük, mi az igazán fontos, és könnyen lerombolhatjuk a kapcsolatot testvéreinkkel, olykor jóvátehetetlenül. A harag miatt sok testvér már nem beszél egymással, eltávolodtak egymástól. Ez a szelídség ellentéte. A szelídség egybegyűjt, a harag szétszakít.

A szelídség [ezzel szemben] sok mindent meghódít. A szelídség képes megnyerni a szívet, megmenteni a barátságokat és sok minden mást, mert igaz, hogy az emberek haragra gyulladnak egymással szemben, de aztán megnyugszanak, átgondolják a dolgokat, és visszatérnek a régi kerékvágásba. Így lehet a szelídséggel újjáépíteni.

A szelídséggel meghódítandó „föld” annak a testvérnek az üdvössége, akiről szintén Máté evangéliuma szól: „Hallgat rád, megnyerted testvéredet” (Mt 18,15). Nincs szebb föld mások szívénél, nincs szebb megszerzendő terület a testvérünkkel való kibékülésnél. Ez az a föld, melyet szelídséggel örökölnünk kell!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

A Bárka közösség vizsgálatának eredménye

Jean Vanier szexuális visszaéléseket követett el

A L'Arche International (a Bárka közösség nemzetközi szervezete) február 22-én, szombaton hozta nyilvánosságra annak a megbízásukból készült független vizsgálatnak az eredményét, mely szerint a közösség alapítója, Jean Vanier lelkivezetés során szexuális visszaélést követett el hat, nem fogyatékos nő ellen.

„Teljesen megdöbbentett bennünket a jelentés, és őszintén elítéljük ezeket a cselekedeteket, amelyek teljes mértékben ellentétesek azokkal az értékekkel, melyeket Jean Vanier követett, és összeegyeztethetetlenek az emberi személy tiszteletének és integritásának védelmének alapvető szabályaival; ellentétesek azokkal az alapértékekkel, melyekre a Bárka épül” – írták február 22-én kiadott közleményükben a L'Arche International vezetői, Stephan Posner és Stacy Cates-Carney.

Jean Vanier a Bárka közösség alapítója, amely az értelmi és halmozottan sérült emberek befogadását és támogatását szolgálja, valamint a Hit és Fény közössége, amely a fogyatékos emberek és családtagjaik számára nyújt baráti, illetve imádságos segítséget.

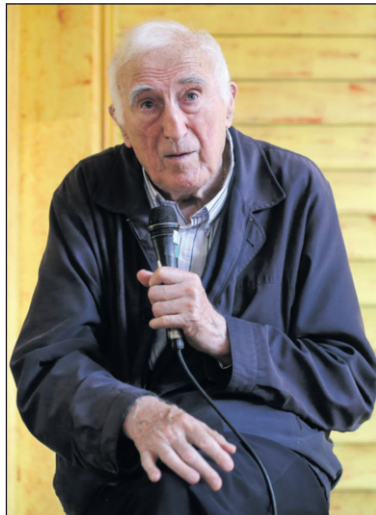
A vizsgálati jelentés megállapítja, hogy a visszaélések egyetlen áldozata sem értelmi fogyatékossgal élő ember.

A Bárka 2019 áprilisában bízta meg a GCPS független brit tanácsadó céget, hogy vizsgálja meg és tárja fel Vanier kapcsolatát Thomas Philippe atyával, akit az Egyház 1956-ban szankcionált abúzus elkövetése miatt, és akit Vanier a „lelkivezetőjeként” írt le.

A vizsgálat során „hiteles és következetes tanúvallomás-

sokat” gyűjtöttek össze hat, nem fogyatékos felnőtt nőtől, akikkel Jean Vanier 1970 és 2005 között szexuális cselekményt kezdeményezett, sokszor „lelkivezetéssel összefüggésben”.

„A nők közül egyesek mélyen megsebződtek e tapasztalatok által. Jean Vanier mindegyikőjüktől azt kérte, tartsák titokban, hogy milyen természetűek voltak ezek az események. Az érintetteknek nem volt tudomásuk arról, hogy korábban másokkal is történtek ilyen dolgok, ennek ellenére most egymással egybe-
vágó cselekedetekre derült

fény. A szexuális cselekményeket szokatlanul emlegett lelki vagy misztikus magyarázatokkal igazolták” – olvasható a L'Arche International közleményében.

Vanier magatartása Tho-

mas Philippe nem megfelelő szexuális viselkedésének mintáját követi. A Hittani Kongregáció 2019 decemberében megerősítette az 1993-ban elhunyt Thomas Philippe elleni vizsgálatának tényét és azt, hogy Vanier tudatában volt a pap viselkedésének. A brit tanácsadó cég jelentése rámutat arra, hogy a Hittani Kongregáció már 1956-ban kérte, tájékoztassák Jean Vanier-t az Egyház ítéletéről Philippe atya magatartásával és „misztikus tanításával” kapcsolatban. Vanier 2015-ben és 2016-ban is tagadta, hogy tudott Thomas Philippe bántalmazó viselkedéséről.

Tina Bovermann, az amerikai Bárka ügyvezető elnöke azt nyilatkozta, hogy a független vizsgálat eredménye „fájd-

almat és eltökéltséget” okozott.

„Fájdalmat az ártatlanok szenvedése miatt. Fájdalmat azért a sérülésért, amelyet mindez a közösség tagjai és barátai számára okozhat. Eltökéltséget, mert az igazság számítt. Eltökéltséget, mert minden ember számít. Mindig. Feltevések nélkül. Különösen akkor, ha éveken át peremre szorították és elhallgattatták” – írta nyilatkozatában Bovermann. Hangsúlyozta, hogy a jelentés az amerikai Bárka vonatkozásában egyetlen nem megfelelő viselkedést sem tárt fel.

Az 1990-es évek végéig Vanier vezette a Bárka nemzetközi közösséget. Harminc könyvet írt, díjakat és kitüntetések kapott számos kormánytól, és széles körben elismert személyé vált. A Világiak Pápai Tanácsának tagja volt. Jean Vanier 2019 májusában hunyt el, kilencvenéves korában, a rákkal folytatott hosszú küzdelem után.

A L'Arche International elindított egy kiegészítő, központosított eljárást, melynek keretében az emberek megoszthatják esetleges információikat, mindazt, amit szeretnének bejelenteni az ügy vonatkozásában. Ezeket az információkat egy, a Bárkától független emberekből álló csoport fogadja. „Folytatjuk, hogy kiszélesítsük és átültes-
sük a gyakorlatba a védelmi irányelveket és eljárásokat, melyek el-

Felületeink, a Magyar Kurír katolikus hírportál és az Új Ember hetilap a múltban többször is foglalkoztak a Bárka és a Hit és Fény közösség életével, valamint Jean Vanier munkásságával. Kiadónk ezúton fejezi ki mélyszéles szomorúságát a napvilágra került cselekmények miatt. Minden, a vizsgálat által feltárt cselekedetet elítélünk. Kifejezzük együttérzésünket a sértettekkel, valamint a Bárka és a Hit és Fény közösség tagjaival, akikkel együtt értetlenül állunk a fejlemények előtt. A közösségek eddigi céljait és a fogyatékos emberek felé irányuló szeretetüket, munkájukat, szolgálatukat a jövőben is hitelesnek fogadjuk el. Csatlakozunk imaszándékukhoz, és erre buzdítjuk olvasóinkat is.

választhatatlan részei lesznek a közösségi életünknek és hozzájárulnak tagjaink védelméhez, növekedéséhez” – hangsúlyozta Stephan Posner és Stacy Cates-Carney. „Arra biztatjuk a vezetőinket, hogy a következő hetekben és hónapokban hozzanak létre felületeket a párbeszéd és a támogatás érdekében, hogy minden tagunknak, akár fogyatékos ember, akár nem, lehetősége legyen benyomásainak, gondolatainak és kérdéseinek kifejezésére” – nyilatkozták a vezetők.

Forrás: Catholica.ro
Fordította: Kuzmányi István
Fotó: Merényi Zita

A magyarországi Hit és Fény közösség közleménye

Az alábbiakban közzétesszük Csány Endrének, a Jean Vanier által alapított Hit és Fény lelkeségi közösség magyarországi felelősének február 24-én szerkesztőségünkhez eljuttatott közleményét.

Mínthogy a Jean Vanier-ről szóló hírek a Nemzetközi Bárka által felkért független vizsgálat eredményeit tükrözik, nincs okunk kétségbe vonni azokat. Döbbenet állunk, elítéljük a vizsgálatban feltárt visszaéléseket, és imádkozunk azokért, akik sebződtek ezek által.

Mi, akik személyesen is ismertük Jeant, olvastuk írásait, hallgattuk előadásait, közösen végeztük vele a lábmosás szertartását, prófétaként, szentként tekintünk rá. Ezen a képen most folt esett. Ezentúl róla is magától értődoően beszélhetünk úgy, mint esendő emberről, mint aki Isten végtelen irgalmára szorul. De mindazonáltal úgy

is, mint akit Isten alkalmasnak talált arra – hasonlóan Dávidhoz –, hogy az ő tervei rajta keresztül valósuljanak meg.

A Bárka is, a Hit és Fény is virul. Rajtunk, gyarló munkatársain keresztül is.

Nem vagyunk hivatottak megítélni közösségünk egyik alapítóját, de mélyszéles elítéljük a helytelen cselekedeteket.

Csány Endre,

a Hit és Fény közösség magyarországi felelőse

*

A Hit és Fény ökumenikus elhivatottságú katolikus lelkeségi mozgalom, amely a családban élő értelmi és halmozottan sérült emberek szolgálatában áll. 1971-ben alapította Lourdes-ban a francia Marie-Hélène Mathieu gyógytárgyterápiás és a kanadai Jean Vanier, aki ezt megelőzően, 1964-ben a franciaországi Trosly-Breuilben megalapította a Bárka közösséget (L'Arche) a család nélküli, intézetben élő sérültek számára.

Nagy elődök nyomában

Gyulafehérvári érsekké szentelték Kovács Gergelyt

(Folytatás az 1. oldalról.)

A Szent Mihály-székesegyház előtti füves területen már két órával a szentmise kezdete előtt sok zarándok várakozott. Köztük volt csapatunk, a Misszió Tours és Magyar Kurír szervezésében érkezett zarándcsoport is. A szentmisére a reggeli szürkeséget felváltotta a verőfény, s bár hideg volt, a tömeg kék ég alatt ünnepelt. A többség óriáskivetítőn kísérte figyelemmel a szertartást. A székesegyház zsúfolásig megtelt. A szentélyben kétoldalt a főpásztorok foglaltak helyet, a hívekkel szemben ült a papság, a stallumokban pedig a testvéregyházak képviselői. A szentelés szertartását latin, magyar és román nyelvű liturgikus füzet segítségével követhették a jelenlévők.

Az egybegyűlteket Jakubinyi György nyugalmazott gyulafehérvári érsek magyarul, románul, olaszul és németül köszöntötte, majd bemutatta a szentelésre váró Kovács Gergelyt.

A szentelés szertartását Gianfranco Ravasi bíboros vezette, a két társszentelő Jakubinyi György érsek és Miguel Maury Buendía, Románia apostoli nunciusa volt. Ferenc pápa kinevezési bulláját latinul Buendía érsek, magyarul Tamás József nyugalmazott gyulafehérvári segédpüspök olvasta fel.

A szentelés szertartásakor elhangzott szentbeszédben Ravasi bíboros a Kovács Gergely által választott olvasmányhoz kapcsolódott, melyben Izajás próféta a Fölkent küldetéséről beszél. Jézus erre a szentírási részre alapozta igehirdetését: „A Fölkent megvalósítja Isten leghőbb vágyát: a szegényeknek reményt hoz a világba, letörli a szenvedők könnyeit, felszabadítja az elnyomottakat és megaláztatottakat, határozottan fellép az igazságosság érdekében, megtöri az egyedüllétet és mosolyt csal a szomorkodók arcára.” Kovács Gergely ennek az olvasmánynak a választásával azt hangsúlyozta, hogy Krisztus nyomdokain kell járnia, ez az ő lelkipásztori feladata a hazájában, ami számára összekapcsolódik a szabadság, a személyi és az állampolgári méltóság tiszteletével, az igazságosság, a szeretet és az igazság pásztori szolgálatával. Kovács Gergely mögött egy gazdag életút áll, amely-

nek fontos része a Rómában töltött több évtized. Ravasi bíboros hangsúlyozta, hogy ezt a katolikuság számára meghatározó várost az egyetemeség, a globális látásmód és a nyitott lelkület jellemzi. Kovács Gergely itt megtapasztalta az Egyház egyetemességét a maga vitalitásában és gazdagságában. Ezzel a tudással tér most haza a szülőföldjére, az 1009-ben alapított, ősi erdélyi püspökség utódegyházmegyéjébe, amelynek „székhelye nagy magyar családok szentélye is, hiszen itt vannak az ősök XV. századi sírjai”. „A hívó nyáj közé jön, magával hozva az egyetemességet, továbbá mint vegyes házasságból származó gyerek az ökumenizmustól átitatott személyes élettörténetét is. A Kultúra Pápai Tanácsában dolgozott, így megismerte korunk társadalmának a keresztény hittel kapcsolatos kihívásait és megtapasztalta az új, digitális kultúrába való beilleszkedés szükségességét. A katolikus kulturális központok koordinálása révén előmozdította az evangélium és korunk kérdései és elvárásai közötti termékeny együttműködést” – mutatta be Ravasi bíboros Gergely atyának A Kultúra Pápai Tanácsa irodavezetőjeként szerzett tapasztalatát.

A beszéd után a Minden-szentek litániájával és a kézrátétellel folytatódott a szentelés szertartása. A főpásztorok békecsókkal köszöntötték a fel-

szenteltet, aki ezután már főcelebránsként vett részt a szentmise bemutatásában.

A liturgia után Kovács Gergely köszönetmondással kezdte beszédét. Az érsek megemlékezett szereteiről és életútja meghatározó szereplőiről, majd elmondta, hogy az egység építésére, együtt munkálkodásra törekszik. „Aki megért / s megértet / egy népet / megéltet” – idézte Kányádi Sándort, közel hozva hozzánk a Ravasi bíboros szentbeszédében megfogalmazott jó pásztori életprogramot, a küldetését.

Beszélt püspöki jelmondatáról is: „Óálta-

A Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség területe 58 234 négyzetkilométer, lakosainak száma 3 590 500, a római katolikusok száma 355 500. A főegyházmegye tizenöt főesperességében 253 plébánia működik, melyekben 332 pap (ebből 33 szerzetes pap) teljesít lelkipásztori szolgálatot.

la, övele és öbenne.” Mint mondta, ezek a minden szent-misében elhangzó szavak kifejezik azt a vágyát, hogy ezáltal is erős kötelék fűzze a hívekhez. Érseki címere utal szoros kötődésére Márton Áron püspökhöz. „Kezemből az ő pástorbotját tartom, amelyet Majláth püspöktől vett át. Teszem ezt azzal a nagy tisztelet-

tel, amelyre engem és mindannyiunkat kötelez szent életű püspökünk öröksége.”

Márton Áron és Ferenc pápa szellemében mintegy ars poeticát fogalmazott meg az újonnan szentelt püspök: „Járjunk együtt! Meg kell tanulnunk, hogy egymásért munkát vállaljunk, és tudjunk együtt dolgozni az élet minden területén. Nagy kiterjedésű főegyházmegyénkre jellemző a sokszínűség, a sokféleség. Együtt kell járnunk, megőrizve a saját kultúrát és identitást, de tiszteletben tartva a máságot, a mását, a másikat. Egy mást tisztelve, megbecsülve és segítve, csak együtt tudunk Istennek tetszően dolgozni.”

Beszédében Erdő Péter bíboros testvéreként szólította meg a felszentelt főpásztort. Személyes hangú köszöntőjében a

következőket mondta: „A gondviselés úgy hozta, hogy püspökként hazajöttél Erdélybe a saját néped, a mi népünk körébe. Ennek a közösségnek pedig szomjazik a lelke arra, hogy Krisztus olyan módon, olyan nyelven és olyan emberi stílusban szóljon hozzá, ami a szívéhez a legközelebb áll. A bíboros saját pásztori szolgálatának tapasztalataiból merítve úgy fogalmazott, aki arra van meghívva, hogy emberhalász legyen, annak Krisztus és a Szentlélek segítségével kell megoldania nagyon fontos helyzeteket. „Maga Jézus is ennyire közel akart állni az emberekhez. A papnak, főként pedig a püspöknek éppen ez a feladata. Egyszerre képviselni a közelséget és a végtelen távlatot, átérezni a rábízott nép örömeit, gondjait, helyzetének nehézségeit, szépségeit és ugyanakkor megjeleníteni Jézus Krisztust.” A bíboros így szólt a frissen szentelt érsekhez: „Küldetésed olyan egyházmegyébe szólít, amelyre különösen is érvényes, amit Ferenc pápa Amazóniáról szólva tanít. »Meg kell védeni a térség kulturális gazdagságát.« És az Egyház képviselőjeként vállalkozni kell az őszinte társadalmi párbeszédre.”

„Kedves Gergely Testvérem! Nagy elődök nyomába lépsz, amikor az erdélyi főpásztori széket elfoglalod. A XX. században Márton Áron püspök hősies helytállásának és nagylelkű szeretetének példája bevilágította nemcsak egyházmegyéje, hanem egész katolikus közösségünk életét is. Szívvel kívánom, hogy érseki szolgálatodat vezesse az ő példája és segítse a Boldog-

ságos Szűz Máriának, a Magyarak Nagyasszonyának, Szent Mihály főangyalnak és egész Kelet-Közép-Európa minden szentjének közbenjáró támogatása” – zárta beszédét Erdő Péter bíboros.

„Hálások vagyunk a gondviselésnek, hogy Kovács Gergely a széles körű tudásával és tapasztalatával mostantól már Erdély hitvalló püspökének egykori őrhelyén és az általa kijelölt utat szem előtt tartva szolgálhatja az erdélyi katolikusok sokszínű közösségét” – fogalmazott az erdélyi érsek beiktatására küldött üzenetében Orbán Viktor miniszterelnök. Köszöntő szavait a szertartás végén Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes olvasta fel.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Küzdelem életünk sivatagában

Mt 4,1–11

A nagyböjti időszak a bűnbánat, az imád-ság, a böjt és a jó cselekedetek ideje. A szent-misék olvasmányai is erre készítenek föl ben-nünket. Az első vasárnap Jézus böjttjére és megkísértésére helyezi a hangsúlyt, és a hívó embert az ezekben való helytállásban segíti. Jézus úgy jelenik meg itt, mint az új Ádám, aki az első Ádámmal ellentétben nem bukik el, hanem ellenáll a kísértésnek. Ő egyben az új Izrael képviselője, aki a választott néppel el-lentétben, mely negyven évig vándorolt a siva-tagban, életét Isten kezébe helyezi, míg Izrael népe sokszor visszautasította Isten vezetését. Ahogy a választott népet Isten vezette ki Egyiptomból és vezette a sivatagon át az Ígé-ret földjére, úgy Jézust is a Lélek vezeti a pusztába, ahol a sátán megkísérti.

Mindhárom kísértés, amiről a vasárnapi evangéliumban hallunk, végső soron az Isten-be vetett bizalomról szól. Már az Ószövetség-ben olvassuk: „Halld, Izrael! Az Úr, a mi Iste-nünk az egyetlen Úr! Szeresd Uradat, Istene-det szíved, lelked mélyéből, minden erőddel.” (MTörv 6,4–5) Ez azt jelenti, hogy Izrael csak Istent szeretheti, és csak benne bízhat. Ellen kell állnia annak a kísértésnek, hogy „olyan legyen, mint az Isten” (Ter 3,5). Ez az emberiség állandóan visszatérő kísértése is, amely arra vonatkozik, hogy az ember majd mindent megold Isten nélkül, rá már nincs is szükség, az ember elég önmagának...

Háromszor kísérti meg Jézust a sátán, és mindig azzal, hogy használja ki a hatalmát, éljen vele saját javára. Elsőként úgy, hogy te-gyen csodát, változtassa kenyérré a köveket;

majd pedig hitének erejével Istent kényszerít-se, hogy mentse meg, ha leveti magát a temp-lom oromzatáról; végül pedig azzal, hogy ren-delje alá magát a sátán hatalmának és erősza-kos fellépésének. Jézus mindhárom kísértés-nek ellenáll, mert nem önmagára tekint, ha-nem Isten van létezése középpontjában. Nem kérkedik erejével, és nem állítja hatalma szolgálatába.

A bennünket erő próbák és kísértések azt jelzik, hogy a küzdelem most bennünk folyta-tódik, életünk sivatagában zajlik, hiszen a jó és rossz határvonala nem valahol rajtunk kívül, hanem a szívünk mélyén húzódik. Újra és újra választanunk kell a jó és a rossz között, az élet és a halál között! Még ha gyakran gyengék va-gyunk is, mindannyian belekapaszkodhatunk abba, aki kiállta a kísértést, és éppen azért jött el hozzánk, hogy megmentsen bennünket. Ezen a lelkünkben lévő küzdőtéren tehát nem vagyunk egyedül. Mivel a sátán valójában nem is ellenünk küzd, hanem Isten ellen ágál, minket csak az Isten elleni bosszúja eszközéül használ.

Nagy erőforrás számunkra ez a történet. Egyrészt jelzi, hogy Jézus valóban magára veszi emberségünk minden terhét, ismeri belső kétségeinket és kísértéseinket, mindezeket ő is átélte. Másrészt jelzi, hogy a kísértés még nem jelenti a sátán győzelmét, mert Isten kegyel-mével képesek vagyunk neki ellenállni. Ezért a kísértést nem szabad összetéveszteni a bűn-nel. Aki kiállja, az jut el az új Ígéret földjére: Is-ten országába.

Ternyák Csaba

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Igaz hit

A nagyböjt első vasárnapjának Görög-katolikus Egyházunkban külön elnevezése van: az igazhitűség, vagyis az ortodoxia vasár-napja. Mielőtt bárki is félreértene, le kell szö-gezni, hogy az ortodoxia itt ókeresztény érte-lemben érvényesül, vagyis nem egy különálló egyház elnevezésé-re szolgál, hanem valóban az igaz hitet jelenti. Mint ismeretes, a történelmi alapja is megvan ennek az elnevezésnek: 843-ban éppen a nagyböjt első vasárnapján ért véget az ikonromboló harc, és azóta ismét jogosan tisztelhetjük a szent ikonokat, a szentképeket, a szent ábrázolásokat. Győzedel-meskedett az Egyház igaz hite, azóta megemlékezünk erről. Így mi is a hit felé fordítjuk a figye-lmünket, s láthatjuk, hogy bár természetes az életünkben, mégis nagy veszélynek van kitéve, éppen ezért cselekednünk is kell a védelmé-ben. Ehhez segít hozzá az apostoli szakasz ta-nítása (Zsid 11,24–26 és 11,32–40).

Először: a hit természetes módon jelen van az ember életében. Azt mondhatjuk, mióta ember az ember, van valamiféle hite. Még csak nem is olyan értelemben, hogy gyakran használjuk az *úgy hiszem* kifejezést az *úgy gondolom* helyett. Ennél sokkal mélyebben van jelen bennünk a tudatos hit, mert Isten elültette a lelkünkben a hitre való készséget, és ingyenesen ajándéko-za nekünk a hitet. Ahogy Mó-zesnek is, aki hittel vallotta a fáraó udvarában is, hogy ő a választott nép tagja (Zsid 11,24). Mindezek fényében biztosak lehetünk abban, hogy természetes módon je-len van bennünk a hit. Min-denkiben. Még a meggyőző-déses ateista emberben is. Sőt, éppen az a paradoxon, hogy ő is csak hittel és nem bizo-nyossággal tudja tagadni a hi-tet.

Másrészt: nagy *veszélynek* van kitéve a hitünk. Elsősor-ban saját magunk részéről. Ha ugyanis nem gondozzuk és ápoljuk, elszorvad, mint a növény öntözés nélkül. De ennél sokkal fontosabb az a

támadás, ami mások részéről fenyegeti a hi-tünket. Ma már lehet, hogy munkahelyi hát-rány nem származik belőle, ám nem ritka, hogy lenézik a hívó embert. Pedig – bár dicse-kedni nem szabad azzal, hogy többletet jelent az emberben a hit – értékesebbé válik, akinek van hite. Még akkor is, ha napjainkban talán soha nem látott veszélynek van kitéve keresztény hitünk. Nem túlzás, hogy van olyan ember, aki éppen ebben a pillanatban hal meg csak azért, mert nem tagadja meg Jé-zus Krisztust. Ez a mai vértanú-ság. Ahogy az volt Gedeoné, Báráké, Sámsoné, Jeftée, Dávidé, Sámuelé, akikről az apostol szolt (Zsid 11,32).

Harmadrészt: *vigyázn*i kell a hi-tünkre. Olyan sok támadás érheti egyrészt a hi-tetlenek, másrészt a másként vagy másban hí-vók részéről. Soha ennyire nem figyeltek az emberek a horoszkópokra, a boszorkányságok-ra, a jósnőkre. Persze ez is azt igazolja, hogy hit nélkül nem élhet az ember. De nekünk fontos, hogy a Jézus Krisztusba vetett hitünkre alapoz-zuk az életünket, ne a jósdákban vagy a csillag-képekben keressük az eligazítást az életünkre!

Kérjük hát Urunktól az előszentelték sztihi-rájával: „küldjön nekünk is megvilágosítást és bőséges malasztot”!

Ivancsó István

MÁRCIUS 1., NAGY-BÖJT 1. VASÁRNAPJA (Albin, Gyopárka, Tóbiás) – Ter 2,7–9; 3,1–7a (*Az összülők teremése és bűnbeesése.*) – Róm 5,12–19 vagy Róm 5,12.17–19 (*Ahol elárad a bűn, ott túlrad a kegyelem.*) – Mt 4,1–11 (*Jézus negyven napig böjtölt, és kísértést szenvedett.*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 58 – EE 528, 414, Ho 58 – EE 65, Ho 143 – EE 532, Ho 51/53 – EE 63.

MÁRCIUS 2., HÉTFŐ (Lujza, Henriett) – Lev 19,1–2.11–18 – Mt 25,31–46.

MÁRCIUS 3., KEDD (Kornélia, Kamilla, Frigyes) – Iz 55,10–11 – Mt 6,7–15.

MÁRCIUS 4., SZERDA (Szent Kázmér, Boldog Meszlényi Zoltán, Adorján, Adriána) – Jón 3,1–10 – Lk 11,29–32.

A hét liturgiája

A év

MÁRCIUS 7., SZOMBAT (Szent Perpétua és Felicitász vértanúk, Tamás) – MTörv 26,16–19 – Mt 5,43–48.

MÁRCIUS 8., NAGYBÖJT 2. VASÁRNAPJA (Istenes Szent János szerzetes, Zoltán, Filemon) – Ter 12,1–4a (*Ábrahámnak, Isten népe ősatyjának meghívása.*) – 2Tim 1,8b–10 (*Isten hív és megvilágosít minket.*) – Mt 17,1–9 (*Úgy fénylett az arca, mint a nap.*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 59 – EE 533, 414, Ho 59 – EE 66, Ho 132 – EE 535, Ho 70 – EE 84.

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSRA KÉSZÜLVE

Az Eucharisztia ünneplése 82.

Hogy a dolgok hármias építménye – a mennyek, a földiek és az alvilág teremtményei – már alávetettként hajtsanak térdet.

Az *Aeterne rex altissime* kezdetű him-nusz harmadik versszaka teljes egészében a Filippieknek írt levél soraira támaszko-dik, mégpedig értelmezve a himnusz má-sodik versszakának sorait: miben áll az Atya jobbján helyet foglaló Jézus Krisztus hatalma? „Ezért Isten felmagasztalta őt, és olyan nevet adott neki, amely minden más név fölött van, hogy Jézus nevére ha-joljon meg minden térd az égben, a földön és az alvilágban, és minden nyelv vallja, hogy »Jézus Krisztus az Úr!« az Atyaisten dicsőségére.” (Fil 2,9–11) A filippiek kö-zösségének írt levelében *Szent Pál* szere-tettel beszél az egység és az állhatatosság fontosságáról, majd az alázatos és önzet-len életéről, amelynek forrása Jézus Krisztus személye és élete. A római közösségnek írt le-vélben is visszatér majd ehhez a témához a né-pek apostola, ám a gyengékért vállalt erkölcsi kötelezettségek oldaláról tekintve a kérdést (Róm 14,1– 15,13). Liturgikus himnuszunk második versszaka inkább Dániel próféta ta-nítására támaszkodik, ennél fogva a harmadik versszakban a költő nem a Filippieknek írt le-vél központi kifejezésére fordítja a figyelmün-ket – „olyan nevet adott neki” (Fil 2,9b) –, ha-nem előbb körüljárja Jézus hatalmának témá-ját, majd az ötödik versszakban tér vissza a Filippiekhez írt levél mélyebb teológiai kijelen-téseire.

A levélben idézett himnusz szövege Izajás próféta soraira utal – „Önmagamra esküdtem, igazság jött ki számból, szó, amely nem tér vissza: előttem hajlik meg minden térd, énrám esküszik minden nyelv” (Iz 45,23; Róm 14,11) –, majd a Jelenések könyve szerzőjének szava-ihoz hasonlóan fogalmaz: „Minden terem-tményt, amely az égben van, a földön és a föld

alatt, és amely a tengeren és a tengerben van, mindezeket hallottam, amint azt mondták: »A trónon ülőnek és a Báránynak áldás, tiszteltet, dicsőség és hatalom, örökkön örökké!« A négy élőlény azt felelte: »Ámen!« A vének arcra borultak, és imádták az örökkön örökké élő-t.” (Jel 5,13–14) A könyvtakercs és a Bárány be-mutatása során a világ minden teremtménye (Zsolt 146,6) leborul a trónon ülő és a Bárány előtt, aki hatalmat kapott minden élőlény fö-lött (Jel 5,7). A himnusz második és harmadik versszaka Jézus mindenké feletti hatalmának megrajzolásával sajátos szempontból kíván adalékot adni az Eucharisztia szentségének eszkatologikus jellegű értelmezéséhez. Az Eucharisztia misztériumában az Emberfia, a Bárány tárja fel önmagát, aki előtt hódolattal leborulunk, akit a négy élőlényel, a vénekkel és a bölcsekkel együtt imádunk (Jel 5,14; Mt 2,11b), és tőle tanulunk alázatos és önmegta-gadó életet a kisebbek, a gyengék és a szegé-nyek szolgálatára.

Sztankó Attila

A HÉT SZENTJE

Boldog Suso (Seuse) Henrik

Március 2.

Az Egyházban kezdettől fogva jelentős volt a *misztikus út* hagyománya. Ennek három leg-nagyobb képviselője *Eckhart mester* és két ta-nítványa, *Tauler János* és *Seuse Henrik*.

Henrik a Boden-tó vidékén született. Tizen-három évesen domonkos lett. Konstanzban, Strasbourgban és Kölnben tanult, Eckhart mester tanítványaként, aki mellett megtanulta: a gondolkodás is istentisztelet, az *unio mystica* pedig azt jelenti, hogy a lelkünk eggyé válik Istennel, de úgy, hogy közben legbelül felis-merjük: azonosak sohasem lehetünk vele.

1326-ban szentelték pappá. Mintaszerű lel-kipásztor volt, sokszor kelt útra, hogy prédi-káljon, templomokban és kolostorokban egya-ránt. Beszédeit olykor leveleivel erősítette meg. Fontos műve a *Levelek nagy könyve*. Levelei vi-gasztaló és tanító fejtegetések a lelki élet kérdé-seiről. Főként a kolostori közösségek, azon be-lül a domonkos apácák lelki istápolását tekin-tette feladatának. *Stagel Erzsébet* domonkos apácában lelki nővérére talált, leveleztek is. A nővér mindent följegyzett, amit Henrik életéről megtudott, ő pedig átdolgozta a jegyzeteit. Így keletkezett a *Suso élete* című lelki emlékirat.

Henrik 1338 végéig a konstanzi konventben élt. 1339-ben a domonkosok az interdiktum (egyházi tilalom) miatt egy évtizedre elhagy-ták kolostorukat. Az elűzötteket a skótok ko-lostorában vagy Diessenhofenben fogadták be. Föltehetően erre az időre esik Henrik priorrá választása (1343), aki remekül helytállt tisztsé-gében. A testvérek Konstanzba való visszaté-rése után súlyos megpróbáltatás várt rá: egy nő, akit jóhiszeműen támogatott, megrágal-mazta. Emiatt másik kolostorba helyezték át. A vizsgálat kiderítette ugyan az ártatlanságát, ám ő ekkor már Ulmban és környékén prédi-kált.

1362 körül állította össze az *Exemplar* című művet. Ennek első része a *Suso élete*, második Az örök Bölcsesség kis könyve, amely Jézus Krisztus és az istenkereső ember párbeszéde, harmadik része Az igazság kis könyve, a negye-dik pedig a *Levelek kis könyve*. Utóbbi tizenegy levelet tartalmaz, Stagel Erzsébet válogatta ki és dolgozta át őket.

L. K.

A közöny vértanúíért imádkozunk

Szentmise az elhunyt hajléktalanokért Budapesten

A Sant'Egidio közösség február 16-án délelőtt a józsefvárosi Szent József-templomban emlékezett az elmúlt évben meghalt hajléktalan barátaira. A szentmisét Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök mutatta be. A szertartás után ebédre terítették a templomban.

1983-ban Rómában, a Termini pályaúdváron életét vesztette Modesta Valenti, 71 éves hajléktalan asszony. Nem vitte el a mentő, mert piszkosnak találták. Banális történet, számunkra azonban a közöny vértanúsága – mondta el Szőke Péter, a Sant'Egidio közösség magyarországi felelőse a szentmise elején. „Hány beteg embert látunk, akinek nem az utcán volna a helye! Vajon ki nyújt segítséget nekik? Van-e számukra hely a mentőautóban? A kórházban ki tud beszélni az orvossal, ki tud törölközőt, szappant, papucsot, fürdőköpenyt vinni nekik?” – sorolta a közönyből felrázó, súlyos kérdéseket.

Az evangélium felolvasása után hallhattuk az utcán meghalt hajléktalan emberek nevét, becenevét. Hosszú volt a listája azoknak, akikről nem feledkeztek meg, és milyen hosszú lehet azoké, akikről megfeledkeztek Budapesten és a világ más nagyvárosaiban. Arcok, történetek elevedtek meg előttünk, olyan

emberek történetei, akik hordozták az élet keresztyét, megtapasztalták a földi élet árnyoldalát, ahogyan Mohos Gábor püspök fogalmazott homíliájában. Egyedi és megismételhetetlen életek, Isten szeretett gyermekeinek élete: Jenci, aki mindig derűs volt, és gyermeki gondolkodásával meglágyította a szíveket; Laci, akit a kábítószert a fogságába ejtett, de fejből idézte Dantét; Mónika, akinek nagyon fáj, hogy a kislányát nem kaphatta vissza az állami gondozásból; Attila, akinek nevét januárban a hírekben ismertük meg, miután egy lakókocsiban halálra égett; Erzsébet, akinek értékes lakása volt, mégis a Kálvin téren kellett kéregetnie a betegsége miatt; Bajusz, akinek bár nem volt semmije, mégis gondot viselt másokra, szeretetet adott... Az értük mondott imádság közben a résztvevők cserépedényekben helyezték el az emlékükre gyűjtött gyertyákat.

Mohos Gábor püspök a vasárnapi evangéliumhoz kap-

csolódva a törvényről beszélt, amely eszköz, hogy rátaláljunk az Istenhez vezető útra. Az embernek a szívét kell megnyitnia a jóra, a békére, hiszen itt születnek meg az érzések, a gondolatok, melyekből a cselekedetek fakadnak. A problémák gyökere is itt van: a szeretet hiánya, az önzés. Sirák fia könyvének olvasmánya is arra figyelmeztetett: Isten senkinek nem adott parancsot a rosszra. A rossz akkor születik meg a szívünkben, ha nem fogadjuk be a jót. A farizeusok a látszólagos törvény szerint éltek, de a szívük közönyös maradt. A kérdés számunkra az, van-e érzé-

kenység a szívünkben, embertársunknak tudjuk-e tekinteni a másikat, akiben ott van a csoda, hiszen Isten megismételhetetlen alkotása.

Az elhunyt szegényekért mondott imádság megmutatja, hogy az egész emberiség Isten szeretett gyermekeinek nagy családja. A püspök arra buzdított mindenkit, hogy bízunk Jézusban, aki igaz barátunk, aki reményt adó utat mutat, amikor magunkban sem bízunk, és zsácutcában érezzük magunkat. Kérjük, hogy vezessen el minket a szívünk gyógyulására.

Kérjük Istent, hogy bocsássa meg, amikor közönyösek

voltunk, és életünk legyen tanúságtétel, hogy a szívünkben Isten szeretete fölébresszette az emberek iránti szeretetet – zárta homíliáját Mohos Gábor püspök, aki koncebráló paptársaival – Michels Antal plébánossal és Gájer Lászlóval, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékvezető tanárával – együtt leült a templomban az oltár meg-hosszabbításaként megterített asztalokhoz, hogy együtt ebédeljen a hajléktalan, szegény emberekkel, akik eljöttek a szentmisére, és megemlékeztek sorstársaikról, barátaikról, családtagjaikról.

Többen elmondták már korábban és most is – hiszen a Modesta-misé minden évben bemutatják Budapesten –, hogy megerősítés számukra a megemlékezés: biztatás, remény, hogy haláluk után ők is megfeledkeznek meg a Sant'Egidio közösség tagjai, akik hetente igyekeznek látogatni őket Budapest terein, utcáin, hőségben és fagyban, és a kórházakban is, ha betegnek oda kerülnek. Ennivalót, innivalót, meleg holmit és jó szót próbálnak vinni nekik, és szeretetet, barátságot kapnak cserébe. És nemcsak ők, hanem

mindazok a szervezetek is, melyek csatlakoznak a megemlékezéshez: a Szent Rafael Karitás, Teréz anya nővérei, az Oltalom Karitatív Egyesület, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat...

Az ízletes ebédet a Sant'Egidio közösség régi barátai, segítői, a Kapuvári Ízvad-Ászok főzték, akik a közösség tagjait és szegény barátait is név szerint ismerik már. Nemcsak Budapesten, hanem Pécsen és Rómában is, ahol vízkeresztkor főznek immár évek óta a közösség szegények számára fenntartott étkezdéjében.

„Együttlétünk remény arra, hogy a közöny helyett a testvériség városává válhat Budapest. Mert minden megváltozhat. Minden lehetséges annak, aki hisz” – a szentmise köszöntőjében elhangzó remény szinte kézzelfoghatóvá vált a szertartás végére, amikor lelki és testi táplálékkal is jóllakott a vendégereg, az „írgalmas szamaritanusok” és az „útszelen felholtra vert emberek” gyülekezete, akik Isten szava körül egy nagy családdá, Isten népévé válnak.

Thullner Zsuzsanna
Fotó: Lambert Attila

A mi feladatunk: fellobbantani a szeretetet

Imre Margit Ágota OSBM az idei Parma Fidei – Hit pajzsa díjas

(Folytatás az 1. oldalról.)

A Kr. u. II. században élt Lyoni Szent Iréneusz gondolatai nyomán kifejtette: Isten dicsősége az ember, és mindannyian arra vagyunk hivatva, hogy olyan életben részesedjünk, ami csak szeretet. A személyválogatás nélkül szerető ember az Úr kegyelméből magát Istent szemlélheti. Imre Margit Ágota bazilita nővér életében „az emberi gyengeségen úrrá lenni képes isteni kegyelmet” ünnepele. A dicsőség Istené – zárta beszédét Sajgó Szabolcs.

A Parma Fidei díj egyik alapítója, Horváth Béla elmondta, a kitüntetés kuratóriumi képviselői Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita javaslatára nyomán ismerhették meg Imre Margit Ágota nővér csodálatos, példamutató életútját. Majd arról is tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Gyurkovics Tibor író özvegye az *Isten homlokán* című Gyurkovics-kötetet ajándékozta a díjazottnak. Horváth Béla hozzátette, a díjátadást Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere is támogatja. Sajnálattal közölte, hogy Bolberitz Pál, a Parma Fidei díj első kitüntetettje az egészségi állapota miatt ezúttal nem tudja felolvasni a díjazott laudációját, ahogyan azt a korábbi ünnepi alkalmon tette.

Ezután Szabados Tamás, a Leövey Klára Görögkatolikus Gimnázium diákja elszavalta Gyurkovics Tibor *Istenem* című versét, majd Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke mondott ünnepi beszédet.

János evangéliumából vett jézusi szavakkal kezdte mondandóját: „Ha engem üldöznek, titeket is üldözni fognak” (Jn 15,20). Főlelevenítette a magyar történelemnek a kereszténységet is érintő nagy fordulópontjait: a dicsőséges pillanatokat és a mélypontokat is. Mint mondta, II. Piusz pápa még 1456-ban így fogalmazott:

„Magyarország a kereszténység pajzsa és a nyugati civilizáció védője.”

Latorcai János emlékeztette a jelenlévőket arra, hogy a II. világháború után a kommunista diktatúra számára a keresztény vallás és az egyházak jelentették azt a „veszélyes szervezett erőt”, amit le kellett győzni. 1948-tól Rákosiék célja a lelkek uralom lett; igyekeztek megtörni, elbizonytalanítani a híveket. Békepapok, besúgók, kollaboránsok jelentek meg az Egyház soraiban. Imre Margit Ágota nővért is megpróbálták beszervezni, de ő nem árulta el nővértársait, akik felnevelték.

A kommunista diktatúra meggátolta, hogy az Egyház betölthesse társadalmi – értékközvetítő – szerepét. A mai Európában pedig, főként annak nyugati felében, egyre erősödik a keresztényellenesség. Jelenleg a kereszténység a legüldözöttebb vallás a világban – mutatott rá Latorcai János, és hozzátette: „Közös felelősségünk, hogy Ágota nővér és hozzá hasonló emberek életútját, példáját, hitét megismerjük, megtanulva általuk, hogy miként tudjuk emelt fővel hordozni saját keresz-

tünket és hitből fakadó örömmel élni az életünket.”

Az Országgyűlés alelnökének beszéde után Kathy-Horváth Lajos zeneszerző egy saját művét játszotta el. A szenvedélyes, virtuóz előadás után Kocsis Fülöp érsek-metropolita méltatta az idei díjazottat, ismertette a küzdelmekkel teli életút főbb állomásait (a kitüntetett szerzetes nővérrel készült interjúnkat lapunk 1. és 9. oldalán olvashatják – a szerk.).

Imre Margit Ágota 1932-ben született Hajdúdorogon. Tizennégy évesen került a máriapócsi bazilita nővérekhez. Tizenhét évesen lett jelölt, és titokban kezdte el a noviciátust. A hazai szerzetesrendek működési engedélyének megvonása után, 1953-ban érettségizett, majd matematika-fizika szakos tanári diplomát szerzett. Megkezdődtek számára a hosszú magány évei. Szerzetesi közösségtől távol, Albertirsán kapott tanári állást, majd Pomázon, később Budakalászon, végül a fővárosban, a IV. kerületi Április 4. téri általános iskolában tanított, egészen 1988-ig, nyugdíjazásáig. Az évtizedek alatt folyamatosan éreztették vele, hogy

megtört személy az iskolában. 1968-ban titokban örökfogadalmat tett, ezután következtek a helyi rendőrsőn zajló kihallgatások, majd állandósult a rendőri megfigyelés.

Imre Margit Ágota nővér 1989-ig magányosan élt. A rendszerváltozásakor, 1990-ben megvarrta rendi ruháját, majd a máriapócsi bazilita rendházba költözött, amit ugyanazon évben kapott vissza a közösség. Azóta is ott él.

zepette Isten megóvta a kísértésektől. „Ez a kitüntetés minden szerzetesnek és a Görögkatolikus Egyház tagjainak szól, akik e nehéz időkben kitartottak. Jelképesen leteszem ezt a díjat azoknak az élőknek kezébe és azoknak a sírhantjára, akik nálam nagyobb üldözést szenvedtek el, és megmaradtak katolikus hitükben, hivatásukban.”

A díjátadó végén rövid idézetet olvastak fel egy interjúból, amelyet a

A Parma Fidei díjat Mádl Dalma asszony adta át Imre Margit Ágota nővérnek. A kitüntetett megköszönte az elismerést, amelyre – mint mondta – méltatlannak tartja magát, hiszen csupán azt tette, amit sok más hívő testvére, aki hű maradt a hitéhez a nehéz időkben. Felolvasta üzenetét, amelyben ez állt:

„Szeressük Istent és az embereket, próbáljuk meg a másokban is fellobbantani a szeretetet! Ez a mi feladatunk.”

Hálát adott azért, hogy a magányos élet és a megpróbáltatások kö-

napokban készítettek Imre Margit Ágota nővérről. Ebben megkérdezték tőle, mit üzen a fiataloknak. A nővér így válaszolt:

„Legyen az embernek életcélja, és ebben legyen benne az Isten. Szeresse azt, akit választott, a családját, és járjon templomba, mert az Urstennek van mondanivalója a számunkra.”

Az ünnepi alkalom Kocsis Fülöp érsek-metropolita áldásával és a *Himnusz* eléneklésével ért véget.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Ifjúságpasztorációs tanulmányi napokat tartottak február 17. és 19. között a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Ifjúsági Bizottságának szervezésében Szegeden. Idén Ferenc pápa Christus vivit (Krisztus él) kezdetű, fiataloknak szóló apostoli buzdítása állt a középpontban az előadások és a műhelymunkák során.

Több mint tíz éves hagyomány, hogy a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Ifjúsági Bizottsága tanulmányi napokra hívja össze az egyházmegyék ifjúsági referenseit és munkatársaikat, az egyetemi lelkészeket, valamint a szerzetesrendek és a lelkeségi mozgalmak ifjúsági felelőseit. Idén a Vajdaságból, valamint Temesvárról és Nagyváradról is érkeztek résztvevők a Szegedi Dóm Látogatóközpontba.

A találkozó zárónapján vetünk részt, az összegző műhelymunka részesei voltunk, s emellett *Serfőző Levente*, a Szeged-Csanádi Egyházmegye ifjúsági referense, oktatási püspöki helynök, valamint *Gábor Miklós*, az MKPK Ifjúsági Bizottságának irodavezetője adott betekintést a tanulmányi napok munkájába.

A háromnapos találkozó gondolatiságát és a jövő irányait Ferenc pápa 2019-ban kiadott *Christus vivit* kezdetű apostoli buzdítása adta, melyet *Nobilis Márió*, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola adjunktusa ismertett. A dokumentum két kiemelt témáját – a kísérést és a megkülönböztetést – önálló előadások dolgozták fel.

„Menj, szegődj mellé!” címmel *Obbágy László*, a Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola teológiatánára beszélt a kísérésről. Az emmauszi tanítványok történetének alapján úgy fogalmazott: a fiatalok kísérésének lényege, hogy ha velük, mellettük vagyunk, osztozunk abban, amit megélnék. Nem

Együtt tudunk tenni fiataljainkért

Tanulmányi napok az ifjúságpasztorációról Szegeden

könnyű ez az életszakasz, a nagy döntések időszaka. Az Egyház feladata, hogy átsegítse ezen a fiatalokat – összegzett Obbágy László.

Veréb László, a szegedi Szent Gellért Szeminárium spirituális hangszílyozta, az embernek szüksége van a megkülönböztetés képességére ahhoz, hogy a sárból virágot növelessen. A megkülönböztetéshez pedig elengedhetetlen „az aranyfonál”, vagyis annak a tudása, hogy az életben az az igazán fontos, ami Isten felé mozgat. Ezt csak az Istenre való teljes ráhagyatkozásban tudjuk felismerni.

A kísérés témája állt a középpontban a Szeged-Csanádi Egyházmegyében működő Forráspont Lelkigondozó Szolgálat bemutatkozásakor is. A résztvevők úgynevezett world café beszélgetés (együttműködő párbeszéd) formájában vitatták meg, hogy mi lehet a fiatalok Egyháztól való távol-

maradásának oka, és milyen megoldások kínálkoznak ennek elkerülésére. A találkozón be is mutatkozott a vendéglátó egyházmegyében alkalmazott egyik jó gyakorlat: a Face2Face ifjúsági szentségimádás, amely tekintettel van arra, hogy egy fiatal és egy felnőtt másképpen van csendben.

Serfőző Levente és Gábor Miklós elmondta, hogy a találkozó programját a *Christus vivit* dokumentum adta, amely kijelöli a jövő irányait és szempontokat kínál saját valóságunk megvizsgáláshoz, az itt és most szükséges cselekvés tervezéséhez. Gábor Miklós hangsúlyozta: attól, hogy bonyolultabbá vált a világ, nem kell pánikba esni. Krisztus él, tehát a mi életünkben is megvan a stabilitást jelentő tökesúly. Ha hiteles választ tudunk adni a fiatalok kérdéseire, akkor Krisztus mellett fognak elköteleződni. Ez nem könnyű feladat, hi-

szen látjuk, hogy megannyi hívó keresztény családnak is nehézséget jelent a hit átadása az új nemzedéknek, a küzdelmet mégsem lehet feladni. Ehhez a szolgálathoz nyújt támogatást Ferenc pápa apostoli buzdítása.

Serfőző Levente hozzátette: az Egyháznak nem szabad félnie a fiataloktól. „Igen, más-ként öltözködnék, más prioritások alapján élnek az életüket, másként gondolkodnak, mint az idősebbek. Ferenc pápa azonban azt üzeni: meg kell hallgatni és meg kell hallani, amit mondanak. Ma ennek éppen az ellenkezőjét tesszük: megoldásokat kínálunk nekik, anélkül, hogy meghallanánk a kérdéseiket” – mondta a lelkipásztor. – Nemegyszer mi is beleesünk abba a hibába, hogy sikerorientált pasztorációban gondolkozunk, abban bízunk, hogy a megszólított fiatalok holnap már ott lesznek velünk a szolgálatban.

El kell engednünk ezt a gondolkodásmódot. Meghívhatjuk őket, de engedni kell, hogy szabadon válaszoljanak a hívásunkra. A fiatalok igénylik, hogy világos legyen tanítás, amihez ragaszkodni, amibe kapaszkodni lehet, de ezzel egyidejűleg nagyobb rugalmasságot is várnak az Egyháztól.

Gábor Miklós szerint a fő cél az, hogy fiataljainkat keresztényként segítsük, neveljük. Ám ez nem működik úgy, hogy „megmondjuk nekik a tutit”, mert akkor továbbállnak, és másutt keresnek majd válaszokat a kérdéseikre. A hitelesség a legfontosabb próbakő a tekintetben, hogy elfogadják-e az Egyház segítségét.

A másik pedig – tette hozzá Serfőző Levente –, hogy tudunk-e kapcsolódási pontokat találni a fiatalok élethelyzetéhez.

Látogatásunk délelőttjén a résztvevők *Kalmár Petra*, a Pia-rista Rend Magyar Tartományának pasztorális munkatársa vezetésével a design thinking (vezetési gondolkodás) módszerével dolgozták fel a tanulmányi napok főbb témáit, hogy megvizsgálják, milyen módon ültethetőek át ezek a gyakorlatba. A közös munka során a találkozó legfontosabb kérdéseit dolgozták fel, köztük a következőket: kísérés, hivatáskultúra, online evangelizáció, a fiatalok és az istenkapcsolat, munkatársak a fiatalok nevelésében, a generációk közötti kapcsolatok, jó ifjúságpasztorációs gyakorlatok. Az összegző műhelymunka megmutatta, hogy jó úton járnak a megoldások keresésében.

A tanulmányi napokon részt vett *Palánki Ferenc* debreceni nyíregyházi megyéspüspök, az MKPK Ifjúsági Bizottságának elnöke és *Orosz Atanáz* miskolci megyéspüspök is.

Palánki Ferenc kifejtette: papként, főpásztorként az a feladata, hogy Isten segítője legyen, és rajta keresztül eljusson az Úr üzenete a rábízottakhoz. Örömmel állapította meg, hogy az ifjúságnak szóló pápai dokumentum feldolgozása révén új lendületet kaptak és új módszereket tanulhattak a résztvevők. „Megismertük egymást, láttuk egymás örömeit; bátorítást, biztatást tudtunk adni egymásnak. Fontos, hogy odafigyeljünk a pápánkra, mert hisszük, a Szentlélek rajta keresztül szól hozzánk.” A főpásztor szerint könnyű szomorkodni, felhánytorgatni a világ rosszását. Ám ha körülnézünk, azt látjuk, hogy vannak lelkes fiatalok, akik képesek az önkéntes munkára, és keresik Istent. Sok minden van körülöttünk, ami bizakodásra ad okot. Krisztus él, éltetni akar bennünket és rajtunk keresztül másokat is. Együtt sokat tehetünk a fiatalokért. Legalább azt el kell mondanunk nekik, hogy az örömhír az életüket meghatározó valóság, ami választ ad a kérdéseikre. Ha hitelesen tesszük ezt, vonzó lesz számukra a tanítás.

Orosz Atanáz püspök azt tette hozzá ehhez, hogy komolyan kell venni a fiatalok javaslatait, és be kell vonni őket a tanácsadó szervezetekbe.

A találkozó végén többen is szóltak arról, hogy a tanulmányi napok során szerzett ismereteiket jól tudják majd hasznosítani a mindennapi szolgálatuk során. *Mitrovics Zsolt*, a Székesfehérvári Egyházmegye ifjúsági referense elmondta, sok új ötletet visz haza azzal kapcsolatban, hogyan lehet megmutatni a fiataloknak az Egyház valódi értékét. *Galo Gábor*, az Egri Főegyházmegye ifjúsági bizottságának tagja pedig úgy fogalmazott: a találkozón szerzett tapasztalatok „segítenek továbbldni, és hinni abban, hogy Krisztus jövőt akar adni nekünk az Egyházunkban”.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

**A pestszentimrei Szent Imre-templomban február 23-án délelőtt Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek mutatott be koncelebrált hálaadó szentmisét a plébánia újonnan épült közösségi házá-
nak átadása alkalmából.**

Homíliájában Erdő Péter bíboros úgy fogalmazott: reményeink szerint ebben az épületben sok hívó, család, fiatal és idősebb testvér fog összejönni, hogy a közösségi alkalmakon növekedhessen hitben, tudásban, emberségben és a keresztény szeretetben.

Jézus arra tanít, hogy ne szálljunk szembe a gonosszal (Mt 5,39), és szeressük ellenségeinket. De mi, akik csak egyszerű halandók vagyunk, hogyan tűrhetünk el minden igazságtalanságot és rosszat, hogyan viselhetjük el a világ minden hazugságát? Nem túl veszélyes ez számunkra, az Egyház számára, a társadalom számára és főként a leggyengébbek, az ártatlanok számára, akik védelemre szorulnak? Erre a kérdésre legalább három szinten adható meg a válasz. Nem kell eltűnnünk a saját bűneinket. Már most mindenki elkezdheti megvizsgálni a szívét. Jézusnak a megtérésre vonatkozó felhívása nem a távoli jövőre, hanem a közvetlen cselekvésre szól.

A társadalomban sem kell határtalanul eltűnnünk a rosszat. Az emberi társadalomnak is megtérésre van szüksége, hiszen önzésünk és bűneink fenyegetik az életet. A türelemnek és a toleranciának, mindenekelőtt pedig a szeretetnek kell jellemeznie a magatartásunkat. Ezek arra köteleznek bennünket, hogy úgy tekintsünk az emberekre, mint testvéreinkre. De bizalommal és határozottsággal helyre kell igazítanunk magunkban és az emberi közösségekben is minden önzést, minden igazságtalan és gonosz törekvést.

Ma is vannak olyan keresztények, még katolikusok is, akik szeretnek az erőszakmentességről beszélni anélkül, hogy figyelembe vennék az igazságosság társadalmi összefüggéseit, a közrendet, amelynek védelme nemcsak joga, hanem kötelessége is az államnak. A tökéletes igazságosság ugyanis a gyengét védi, ahogyan *Szent Ágoston* mondja. Ha csak az erőszakmentességet tartjuk szem előtt, az tipikusan gyenge gondolkodáshoz és magatartáshoz vezet, amely napjainkban eléggé elterjedt

jelenség. De magával a valósággal vesztjük el a kapcsolatot, ha pusztán formai elvek alapján akarjuk szabályozni az életet. Az 1500-as évek elején a protestáns reformáció híres képviselői arra szólították fel a németeket, hogy ne álljanak ellen a török birodalom terjeszkedésének, ne küldjenek katonákat a megtámadott Magyarországra, mert a törökök Is-

ten büntetését hajtják végre a katolikusokon. *Eck János* Domonkos-rendi professzor, aki nagy vitákban volt ellenlábasa *Luther Mártonnak*, azt felelte erre, hogy aki így beszél, az ne vegyen be orvosságot sem, mert a betegség is lehet Isten büntetése.

Katolikus közösségeink gyakran azzal szereznek maguknak megbecsülést, és azért vonzóak mások szá-

mára, mert nyugodt, békés, szeretetteljes légkör jellemzi őket. Nagy tanúságtétel ez egy olyan világban, ahol háborúkról, terrorizmusról, bűnözésről és általános értékvesztésről hallunk nap mint nap – mondta a bíboros.

A szentmise végén *Blanckenstein Miklós*, a Szent Imre-templom plébánosa kifejezte háláját mindazoknak, akik hozzájárultak a közösségi ház megépüléséhez. Elsősorban *Kovács Zoltán* építésznek és a kivitelező *Bamax* vállalkozásnak mondott köszönetet. A plébániaközösség hatmillió forinttal járult hozzá az építkezés több mint százmillió forintot elérő költségeihez.

Blanckenstein Miklós külön köszönetet mondott az átadáson jelen lévő *Soltész Miklós* egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárnak, hogy kormányzati forrásból megvalósulhatott a beruházás. Egyúttal hangsúlyozta, hogy Erdő Péter bíboros a legmesszebbmenőkig támogatta a közösségi ház megépítését.

A plébános a kerületben működő protestáns egyházak és iskolák megjelent képviselőinek megköszönte, hogy befogadták a közösséget, amikor az építkezés miatt nem lehetett misézni a Szent Imre-templomban. Erdő Péter bíboros a szentmise után megáldotta a közösségi házat.

Badnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

A hit és a szeretet helye

Erdő Péter bíboros megáldotta a pestszentimrei plébánia közösségi házát

Nem a magam akaratát keresem

Beszélgetés Kuminetz Gézával, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektorával

(Folytatás az 1. oldalról.)

Elmondhatom, hogy az első fél évben sok kiváló munkatársat ismerhettem meg, akiknek munkájára és ötleteire a jövőben is bízton számíthatok. A Magyar Katolikus Püspöki Konferenciával mint fenntartóval kiváló a munkakapcsolatunk, kölcsönösen tájékoztatjuk egymást minden aktuális kérdésben. Az egyetemi lelkesedés pasztorális munkáját kiemelt figyelemmel segítem. Tudatában vagyok annak, hogy nem a magam képére kell ezt az egyetemet formálnom, hanem Krisztus képére kell hogy formálódjék. Nem a magam akaratát keresem, hanem Krisztusét.

Szeptemberi beköszöntő beszédében úgy fogalmazott, „az egyetem működését és fejlődését szolgáló igazságos rend biztosítása lebeg a szemem előtt”. Mit jelent ez?

– Azt jelenti, hogy igazi emberbaráti, viselkedési és kommunikációs kultúrát kell megteremtünk és megerősítenünk. Az emberek ennek alapján tudják szakszerűen megfogalmazni és megoldani a felmerülő kérdéseket. Mindenben tudatosodjon, hogy mik a jogai és nem utolsósorban hogy mik a kötelezettségei. Mindenki előtt legyen egy egészséges eszmény- és jövőkép. Minden egyetemi polgár, aki kiemelkedően teljesít, annak megfelelően legyen megbecsülve, illetve megfizetve. Mindezekhez igyekszem megteremteni a szükséges feltételeket.

Idézett beszédében azt is mondta, hogy az intézmény arculatát három fogalommal határozhatjuk meg: egyetem, katolikus és magyar. Kérem, fejtse ki ezt bővebben.

– Ez a küldetésnyilatkozatunk három alapvető kifejezése. Az egyetem elsősorban az igazság oktatásának, kutatásának, őrzésének, fejlesztésének sajátos intézménye. Nem politikai fórum, a tudomány oktatásánál elsődleges szempont az igazság, ezt szeretnénk megismertetni, közzélni. Természetesen az egyes igazságok nem elszigeteltek egymástól, szerves egészet alkotnak. A tudós teóriát alkot, amit megoszt, közöl, hiszen a tudományos ismeret az emberiség elsőrangú közkinccse. Az egyetem minden polgárának, oktatójának, hallgatójának az igazság kutatása, közlése szolgálatában kell állnia. A tudomány delejes dolog, Platón az *aletheia* szót szerette használni az *ortotész* helyett, tehát hogy az rejtveze feltárulkozik, feltárvulva rejtjezik. Az igazság alapvetően titokzatos. Pénzért nem vásárolható meg, a belátásért, az ismeretért, a következtetésért meg kell küzdeni. Az egyetem nem oktató-, nem hallgató-, nem is dolgozóbarát, hanem igazságbarát. Nyilván, hogy ez a maga posztján mindenkitől sajátos szemléleti erőfeszítést kíván, enélkül a tudomány várát nem lehet bevenni.

A második fogalmat illetően, ez egy *katolikus* egyetem. A cél, hogy a katolicizmus szelleme erősödjön ezen falak között. A tudománynak megadjuk az önállóságát, de a tudomány soha nem független a világnézettől, a vallásoktól. Az independenciát ne keverjük össze az autonómiával. A katolikus vallás minden tudománynak megadja az őt megillető autonómiát, de emlékezteti a tudományokat, hogy a tudomány nem az egész. Az élet igazán nagy értékeit nem a tudomány, hanem a vallás és a világnézet fogalmazza meg. Termékeny szempontokat a tudomány e kettőtől kap. Mi, katolikusok kezdettől fogva természetes szövetségesnek tekintjük a tudományt, mert ugyanaz a bölcsesség, aki teremtett, megtestesült, jelen van az emberi lélekben. A katolicitás holisztikussá teszi a tudományt, a kereszténység – és minden vallás a maga módján – a személyiségre akar hatni. Egy eszményképet tár az ember elé, akit vagy amit követni kell, és a személyiség olyanná szeretne válni. Furcsa lenne egy katolikus egyetem, ahol nincsenek katolikus emberek, vagy csak megkeresztelt katolikusok, esetleg a kultikus életben gyakran megmerítkező emberek, akikkel ha kommunikálunk, kiderül, hogy pogányabbak a pogányoknál. Ez probléma. Éppen ezért a katolikus egyetemen nemcsak a tudománnyal, hanem a személyiségünkkel is foglalkoznunk kell, állandóan, minősített módon, hogy a külvilág ránk ismerjen, és elismerje, hogy ezek az emberek valóban Krisztus követői, közben pedig kiváló oktatók, tudósok. A

”

A krisztusi embert harmónia jellemzi, megvannak benne az erkölcsi értékek, melyeket a hit, remény, szeretet summáz. Ide kell eljutnunk.

végso elszámoláskor ugyanis a földj nem az, hogy kiváló tudós voltam, hanem hogy tükröződtek-e bennem Krisztusnak a szép vonásai.

A harmadik fogalom a *magyar*. A katolikus jogrend szerint minden országban, ahol megfelelő számban élnek katolikusok, létjogosultsága van a katolikus egyetem alapításának, működtetésének. A katolikus egyetem elsősorban világi tudományokat oktat, katolikus szellemben, szemben az egyházi egyetemmel, amely szent tudományokat, teológiát és sok minden mást, de a katolikus egyetemen is létezhet egyházi fakultás, nálunk két ilyen is van, a Hittudományi Kar és a Kánonjogi Posztgraduális Intézet. Minden országnak megvan a joga katolikus egyetemet alapítania, működtetnie, ahol meg kell ma-

radnia az egészséges nemzet-tudatnak. A katolicitás azzal együtt, hogy egyetemes, mindig tiszteletben tartotta minden nemzet sajátosságait, azokat megőrizni, megnemesíteni akarta. Olvasgattam mostanában *Eötvös Józsefnek Loránd* fiához írt gondolatait az egyetemi oktatásról. Ő is figyelmeztet, hogy az egyetem professzorainak nem szabad a nemzeti tudatot negligálnia. Minden ember egy nemzet fiának születik, először a saját népünk szellemét kell birtokba vennünk, értékesnek megélnünk, és csak ennek fényében tudjuk tiszteletben tartani egy német, egy olasz, egy spanyol embertársunk méltóságát, önbecsülését. Ez csak akkor lehetséges, ha ráébrednek a saját nemzetem, magyarságom méltóságára. Egy katolikus egyetemnek a nemzeti identitást őrző, fejlesztő funkciója is van. Ez tökéletesen megfér a katolicitással.

Mi lehet egy katolikus egyetem küldetése egy alapvetően pluralista, szekularizált társadalomban? Nyilván ide is sok olyan fiatal jelentkezik, aki nem hívő, nem kapott otthon vallásos nevelést.

– Részben utaltam erre, hogy a mi eszménk egy holisztikus tudományos zme, nem ragadunk le a pozitív tudománynál, az emberi ismeret összes lépcsőfokát szeretnénk megjárni és a mi hallgatóságunkkal valamiképpen megízleltetni. Az általam nagyra becsült *Schütz Antal* ismeretpi-ramisát idézem, hogy minden igaz emberismeret alapja a józan paraszti ész. Enélkül nem lehet sem tudományt művelni, sem normális életvezetést folytatni. A következő szint a nagy látók és cselekvők ismerete. Jellemzi őket a józan cselekvőképesség, nem szoktak indokolni, hanem egyértelműen kijelentik: így van, és meggyünk. A sorsuk igazolja, hogy helyesen gondolkodtak, döntöttek. Ezután következnek a szaktudományos ismeret, amely a valóság egy szeletét próbálja valamilyen szinten vizsgálni. Sokan itt megállnak, pedig ez nem a teljesség, hiszen előlött van a bölcsélet, amely a valóság egészét próbálja szemlélni és megérteni, s ezután cseleked-

ni, változtatni. A következő lépcsőfok a teológiai ismeret, emberi szempontból nálunk a legmagasabb a misztikus ismeret. Efelőtt már csak a Jóisten színéről színre látása van. A katolikus egyetem minden professzorának el kell jutnia a lépcsőfok tetejére, rá kell hogy ébredjen, az ő tudományának milyen bölcsletei, teológiai alapjai vannak, el kell jutnia a tudományában is a misztika, a nagy sejtések, víziók időszakába. Hogy legyen az egészről látása, képes legyen a részt beállítani egy nagyobb perspektívába. A katolikus egyetem egyik legfőbb funkciója, hogy ezt az igazi holisztikus látást hordozza, ráébressze a hallgatóságot az igazság szeretetére, a küzdeni tudásra – az igazság nem mindig adja meg magát könnyen. A fő mű mi vagyunk, a személyiségünk. Ha megjelenünk majd a mennyei Atya előtt, ő nem azt fogja nézni, hogy hány díjat kaptunk, milyen tudósok voltunk – természetesen ez egyáltalán nem rossz –, hanem azt, hogy a személyiségünk olyan lett-e, mint az ő Fiáé, aki ezt megmutatta nekünk. Ahhoz, hogy kifejlődjön bennünk a krisztusi személyiség, önevelésre is szükségünk van, nem csak a Jóisten kegyelmére, mert az adott, csak mi nem veszünk erről tudomást. A krisztusi embert harmónia jellemzi, megvannak benne az erkölcsi értékek, melyeket a hit, remény, szeretet summáz. Ide kell eljutnunk. A rektori székhelyen úgy fogalmaztam meg, tudom, hogy nagyon messze vagyunk ettől az eszménytől, de az a jó hír, hogy már a mai napon és mindennap lépéseket teszünk felé.

Az idén emlékezünk meg arról, hogy 1635-ben, 385 évvel ezelőtt Pázmány Péter bíboros, prímás megalapította a nagyszombati egyetemet, a róla elnevezett intézmény elődjét, ő pedig 450 évvel ezelőtt született. Mi az, ami ma is érvényes Pázmány Péter rendkívül gazdag életművéből?

– Majdnem hogy minden. Pázmány Péter kiváló tudós, főpap volt, hatalmas egyházszervező, nyelvújító, hitszónok, magyar Cicerónak hívják őt. Ismét utalnék Schütz An-

talra, aki írt egy dolgozatot, *A nemzetnevelő Pázmány* címmel; hosszasan fejtegeti, mit jelent nemzetnevelőnek lenni. Vannak olyan nevelők, akik nemcsak a kortársaik számára azok, hanem a történelem későbbi nemzedékeinek is. Pázmány Pétert minden nemzedéknek fel kell fedeznie, mert olyan inspirációt kap tőle, amely termékenyebbé teszi az ő életét is. A műveiben jelen van a személyisége, és ma is hat. Egyetemünkön *Hargittay Emil* professzor úr vezetésével egyedülálló Pázmány-kutatás folyik, amelynek keretében hosszú idő óta kritikai kiadásra kerülnek Pázmány művei. Ez év októberében egyetemünk egy tudományos konferencia keretében készül megemlékezni alapítója születésének 450. évfordulójáról.

Ön tudós, kánonjogász, emellett költő is, verseskötetei jelentek meg. Hogyan fér össze a két, látványlag egymástól távol álló hivatás Önben?

– Nem tartom magam igazából sem tudósnak, sem költőnek. Megpróbálom feltérképezni az igazság ösvényeit, és képességeim szerint járn azokon. Mindez annak köszönhető, hogy pap lettem, Krisztus meghívott, és a Katolikus Egyház hitelesnek ismerte el ezt a meghívottságot. Különösen sokat köszönhetek *Erdő Péter* bíboros úrnak és az engem felszentelő *Szendi József* érsek atyának. A hívó ember, különösen ha pap, megpróbálja Krisztus közelében élni az életét. Az írásaim a papi életem lenyomatai. Benne vannak ezekben a saját tapasztalataim, hiszen én is utat járó ember vagyok, és a másokkal való találkozásaimnak élményei is. Én sem döntök mindig jól, előfordul, hogy meglepnek bizonyos események, magatartások. Megpróbáltam leírni az így szerzett benyomásaimat. A valóság egy. Ha a tudomány eszközeivel fejezem ezt ki, akkor a lehető legnagyobb tárgyilagosságra törekszem, kizárva a szubjektív elemeket. Amikor pedig a költő vall ugyanarról a valóságról, akkor megszólalnak a lelkeben egyéb szempontok is. Az első kötetemnek az előszavát a Tajvanon élő *Zsoldos Imre* verbita missziós

atyá írta, aki nyelvzszeni volt. Háromféle költőt különböztetett meg: az egyik a látvány szép kifejezésére törekszik, a másikban a ritmus, a zeneiség dominál, a harmadik típus pedig a felismert igazság kimondását tekinti elsődlegesnek. Szerinte én ehhez a típushoz tartozom. A kanonisztikával kapcsolatban pedig tudom, hogy ma nincs nagy becsülete a térségünkben. Ez az egyik oka a sokféle konfliktusnak. Nem az a kanonista, aki kívülről fújja a kánonokat, hanem az az ember, aki egy adott problémánál nem rögtön a kánonot citálja, hanem megvizsgálja, hogy mi az a problematikus dolog, amiről beszélünk, és melyek azok a jogi elemek, amelyek az adott esetben jelentősek lehetnek. Nem lehet minden a jognak a tárgya. A kereszténységben három normatív rend van, egymást támogatva, az etikum, az illendőség és a jog. Ezek csak három együtt tudnak igazi viselkedéskultúrát, normális magatartásbeli viszonyokat teremteni a világban. A jog kellő érvényre juttatásához egyszerre van szükség az igazságosságra és az irgalomra.

Mi az, amit mindenképpen szeretne megvalósítani négyéves rektori tevékenysége alatt?

– *Szent Ágostont* idézem: inkább lenni, mint látszani. Tudom, hogy a látszat ma nagyon nagy úr, de mégiscsak látszat. A valóság, a lét nem harsányan, magamutogatóan igyekszik megmutatni magát, de ha jelen van, akkor biztos, hogy hat, még ha lassan is. Erre helyezném tehát a hangsúlyt, hogy ez az egyetem ne sikerekre törekedjen, hanem inkább a létben gyarapodjék, feleljen meg az egyetem, a

”

Megpróbálom feltérképezni az igazság ösvényeit, és képességeim szerint járn azokon. Mindez annak köszönhető, hogy pap lettem.

katolicitás és a magyarság elvárásainak. Az itt tevékenkedő emberek a krisztusi létben gyarapodjanak elsősorban. Ezt tartom a legfontosabbnak. Megint csak *Eötvös Józsefet* idézem: előfordul, hogy olyan lehetőségek adódnak a felelősen gondolkozó, cselekedni akaró ember előtt, amelyek elvégzésében biztosan nem fog sikert aratni, de elmondhatja utána: amit felismertem igazi kötelességként, azt megtettem legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint. Ez engem nem depresszált, hanem felszabadított: nem sikerorientálnak kell lenni, hanem értékorientálnak.

Bodnár Dániel
Fotó: Lambert Attila

Edelényi gyerekeknek mesélt az életéről a nuncius

Michael August Blume, hazánk apostoli nunciusa február 20-án látogatást tett azokban az edelényi székhelyű intézményekben, amelyek fenntartója a görögkatolikus Miskolci Egyházmegye.

Az általános iskolában a szentszéki nagykövet *Orosz Atanáz* megyéspüspök mellett *Ternyák Csaba* egri érsek, *Báné Gál Boglárka*, a megyei közgyűlés elnöke, Edelény város vezetésének képviselői, valamint az egyházmegye papsága és intézményvezetői fogadták.

Az edelényi iskola énekkara és a rakacszendi tagiskola tanulói műsorral köszöntöttek a nunciust.

A Szent Miklós Görögkatolikus Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészeti Iskolában február 17. és 21. között tematikus hetet tartottak, melynek mottója ez volt: „Mind-en általa és érte teremtetett” (Kol 1,16). A földrajzi hét keretében játékos vetélkedőt, ásványbörzét és előadásokat tartottak, melyeken a gyerekek és a felnőttek a barlangászattól a modern gazdálkodási folyamatokig számos témában szerezhettek új ismereteket.

Michael August Blume apostoli nuncius a magyarországi kinevezése előtt több mint egy évtizedet töltött afrikai szolgálatban Beninben,

Togóban, majd Ugandában. Ezekről az országokról fényképekkel illusztrálva mesélt az iskola tanulóinak. A nuncius a szegénység, az ivóvíz hi-

évfordulóján. Edelény városát tavaly augusztusban a szentté avatott egyházfő oltalmába ajánlották.

A kiállításához kapcsolódva Michael August Blume a munkásságának azon időszakáról mesélt a fiataloknak, amikor II. János Pál pápa mellett tevékenykedett. Ezután a

ánya és a mindennapos zavarások miatti nehéz élethelyzetekre is rávilágított.

A vatikáni nagykövet hivatalos látogatása a Szent János Görögkatolikus Gimnázium és Szakgimnáziumban folytatódott. A középiskola közössége egy héten át megtekintethető kiállítással tisztelgett *Szent II. János Pál* pápa emléke előtt, születésének századik

diákok bemutatták a pápai nagykövetnek a kiállítás interaktív részét is.

A délután folyamán a Szent Gábor Ifjúsági Centrum és Kollégium lakóival, végül a tanodába járó gyermekekkel is találkozott Michael August Blume apostoli nuncius.

Forrás és fotó: Miskolci Egyházmegye

Ismét nagy adományt kapott a Katolikus Karitás

Nyolcvanmillió forint értékű pelenkát adományozott a Drogerie Markt Kft. (DM) a Katolikus Karitás országos központjának.

Az adományból a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében is több száz rászoruló kisgyermekes család részesült. *Mészáros László* egyházmegyei karitásigazgató elmondta: minden rászoruló szeretnének támogatni a DM adományából, emiatt egy-egy családnak kevesebb jut, mint a korábbi években.

A Drogerie Markt Kft. már évek óta támogatja a nehéz körülmények között élő embereket. Ennek hatására a cég munkatársai közül

egyrebben csatlakoznak a karitatív szervezet önkéntes munkájához, és vállalnak szolgálatot a betegek és az idősök gondozásában vagy éppen a csomagosztásban – mondta a karitásvezető.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Engedjétek be Isten fényét, békéjét

Püspöki szentmisével zárult a házasság hete Szombathelyen

Szombathelyen, a Sárlos Boldogasszony-székesegyházban Székely János megyéspüspök mutatott be szentmisét a házasság hete utolsó napján, február 16-án, és kérte Isten áldását a házaspároknak.

Szentbeszédében a főpásztor hangsúlyozta, Jézus arra tanít, hogy a házasság szent, Istentől való. Lehetséges az életet át tartó hűség férfi és nő között, lehetséges az életre szóló, egész szívet betöltő szerelem. Az ember erre kap meghívást. A házasság fölbonthatatlansága nem parancs, hanem örömhír, akár az evangélium.

Lehetséges, hogy valaki a gyengeségeinkkel, a hibáinkkal és a sebzettségeinkkel együtt, feltétel nélkül szeressen bennünket. Aki ezt az ajándékot megkapja, megrendülten éli át a titkot – folytatta a püspök, és *József Attilát* idézte: „Reám néztél s én mindent elejtettem. / Meghallgattál és elakadt szavam.”

Azok az emberi élet pályák működnek jól, amelyek Istenhez kapcsolódnak. Szeretett volna a létünk – hangsúlyozta Székely János. Rámutatva arra, hogy persze nem könnyű va-

lakit egy életet át szeretni, olyan házaspárok történeteit idézte föl, akiknek sikerült a kapcsolatukba beköszöntött telet ismét tavasszá változtatniuk.

Engedjétek be Isten fényét az életünkbe, engedjük, hogy az otthonunk teteje megnyíljon az ég felé, engedjük be Isten végtelen békéjét! – biztatta a párokat a szombathelyi főpásztor.

A nap a püspöki palota pincéjében agapéval és fotózással zárult.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

A házasság kapujában

Veszprémben „szóltak be” a lelkipásztoroknak

A házasság hete alkalmából „Szólj be a papnak!” beszélgetést tartottak Veszprémben. Az eseménynek a Hangvilla Multifunkcionális Közösségi Tér adott otthont, február 12-én. A téma ez volt: A házasság kapujában.

Isó Dorottya evangélikus lelkész, *Závodi Zsuzsanna* református lelkész és *Takáts István* katolikus pap, érseki helynök várta az érdeklődőket. A vitaest moderátora *Varga Andre*, a Család, Esélyteremtő és Önkéntes Ház vezetője volt.

A lelkipásztorok őszintén válaszoltak a résztvevők kérdéseire, és történeteket idéztek föl, melyekkel a szolgálatuk során találkoztak. Az est során szó esett arról, hogyan vannak jelen a fiatalok az interneten, milyen veszélyeket rejt magában a média által sugallt hamis valóságkép, a fiatalok elköteleződésének hiánya és a tabuk megszűnése.

Felmerült az a kérdés is, hogy ha a házasságok fele válással végződik, van-e egyáltalán értelme házasságot kötni. Tényleg csak egy papír volna a különbség az együttélés és a házasság között? Hogyan vélekednek az egyházak a házasság előtti együttélésről? Lehet-e ok a válásra? Ezek a témák is szóba kerültek a beszélgetés során.

A párválasztás során fontos, hogy olyan embert keressünk, akivel az élet célja és alap-

kérdései tekintetében egyetértünk – hangsúlyozta *Isó Dorottya* evangélikus lelkész.

Závodi Zsuzsanna elmondta, ha a tizenéveseket arról kérdezi, szerintük létezik-e örök hűség, a legtöbben igennel válaszolnak. Az igazi kérdés azonban az, hogy mit tesznek ezért. A református lelkész úgy fogalmazott: Van örök szerelem, de ennek az idők során át kell alakulnia bizalommal és önatadással. Tudni kell azt mondani, hogy a másik javát keresni jobb, mint a magamét.

Takáts István érseki helynök ezzel kapcsolatban úgy fogalmazott: nem az igazat kell keresni, hanem az igazat; azt az embert, akiért érdemes változni, akár korlátozni is magamat. Hiszen amikor két ember találkozik, lényegében két világ találkozik. Nagyon fontos mindenestől igent mondani a másikra.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

ISMÉLT SZERETETTEL VÁRUNK!

Öregdiák-TALÁLKOZÓ

A Boldogasszony Iskolanővérek egykori tanítványainak, munkatársainak

PROGRAM:

Jubileumi évünk egyik szép eseménye volt az a találkozó, amelyre meghívtuk egykori **svetitses, patronás, karolinás és szignumos** diákjainkat, kollégáinkat.

Az esemény sikerén felbuzdulva, illetve sokak kérésére hagyományt kívánunk teremteni. Ezért 2020-ban is szeretettel várjuk Budapesten hajdani tanítványainkat, kollégáinkat, akik szeretnének egymással és a nővérekkel találkozni.

- **délelőtti osztálytalálkozók**
- **retro tanórak a nővérekkel**
- **„Egy egyházi gimnázium hétköznapijai a kommunizmusban” – Dr. Bögre Zsuzsanna előadása**
- **nosztalgia-tánciskola Rózsika nénivel és István bácsival**
- **nosztalgiaséták**
- **kerti vacsora**
- **esti szentmise hivatásokért**

Részletek és jelentkezés honlapunkon: www.iskolanoverek.hu vagy postán: Boldogasszony Iskolanővérek 1092 Budapest, Knézich u. 3-13. Jelentkezési határidő: **március 31.**

Hivatalos Éve 2020 Boldogasszony Iskolanővérek

2020. április 18. szombat 9:00-22:00
Patrona Hungariae
Katolikus Iskolaközpont
1092 Budapest, Knézich utca 3-13.

Fotó: Merényi Zita (Magyar Kurír)

Hálát adok a Jóistennek, nem rendült meg a hitem

Beszélgetés Imre Margit Ágotával, a Parma Fidei idei kitüntetettjével

(Folytatás az 1. oldalról.)

Édesapám második felesége elvitt ezekhez a nővérekhez. Éppen ott volt a máriapócsi főnöknő. Arra már nem emlékszem, hogy miről beszélgettünk, de végül Mária-pócsra kerültem, tizennégy évesen. Ebben a korban még nem lehettem jelölt. Máriapócsan egy kis árvaházat vezettek a nővérek, olyan kislányok számára, akiknek az édesapjuk odaveszett a háborúban. Én is köztük éltem három évig. Tizenhét évesen már jelölt lehettem.

Ezek szerint már nagyon korán felébredt Önben a vágy a szerzetesi hivatás iránt?

– Igen. Édesapám második felesége sokat beszélt a kisvárdai orsolyita nővérekről, és nekem nagyon tetszett mindaz, amit hallottam tőle. Élete végéig bántotta, hogy nem lehetett apáca. A nővére viszont az lett, személyesen is ismertem, találkoztam vele. Máriapócsan a nővérek nagyon szerettek engem, én is őket, ez kölcsönös volt. A tizennégy évemmel a nagyok közé tartoztam az árváknál, segítettem a prefektáknak, otthon éreztem magam. Tizenhét éves koromban nagyjelölt lettem, vártam egy másik jelöltet, akivel megkezdtük a posztulátust a következő évben, 1950-ben. De annak az évnek a júniusában a nővéreknek el kellett hagyniuk a máriapócsi kolostorukat, ami gyűjtőhely lett, idehöztek máshonnan nővéreket. Minket, fiatalokat az előjárónők hazaküldött, azt mondta, csak az örökfogadalmasoknak kell vállalniuk azt, ami következik. Menteni akartak bennünket.

A kommunista hatalom ebben az esztendőben oszlatta fel a szerzetesrendeket...

– A helyes kifejezés az, hogy megvonták a rendek működési engedélyét. Feloszlítani nem volt joguk, azt csak Róma teheti meg. Az itteni kolosto-

runk csecsemőotthon lett. Miután 1950 augusztusában a püspöki kar megegyezett az állammal, a szerzetesek elhagyhatták a gyűjtőhelyeket, mehetett, ki hová tudott. Én visszalopakodtam ide, Máriapócsra, és kértem a beöltöztetést, ami nem sokkal a rendek működésének megvonása előtt történt volna meg. A rendfőnöknő azt mondta, rendkívüli időket élünk, jön *Dudás Miklós* hajdúdorogi püspök úr, kérjed tőle. Kértem, és beöltözhettem. Ez a szerzetesi élet egyik legfontosabb pillanata, amikor a jelölt közelebb kerül a közösséghez. Egy hétig hordtam a kölcsönruhát, utána más irányba fordultak az események. Az egyik nővért a debreceni Svetits Gimnáziumba hívták tanítani, és én is vele mentem, tanulni. 1953-ban érettségiztem, jelentkeztem a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem matematika-fizika szakára. Fölvettek, 1957-ben végeztem. Azután tanítottam.

Végig tanárnőként tevékenykedett a szocializmus évtizedei alatt?

– Igen, harminc éven át. Középiskolában nem tudtam elhelyezkedni, így általánosban tanítottam. Albertirsán, Pomázon, Budakalászon, a legtöbbet Újpesten, huszonegy évig. Onnan mentem nyugdíjba, 1988-ban.

A környezete tudta Önről, hogy hívó?

– Igen, ha nem is mindenki, de feltételezték, hogy templomba járok. Az iskola párttitkára mindenestre hamar kinyomozta ezt, de nem mondhatom, hogy kellemetlenségeim lettek volna miattta, leszámítva azt, hogy kimaradtam a jutalmakból, az előléptetésekből. Csak az utolsó években változott meg ez a helyzet. Közben 1968-ban titokban ötven fogadalmat tettünk, négyen örökfogadalmat. Egy római újság megírta, ami fölkelte az itthoni belügy figyelmét. Ennek követ-

kezményei lettek. Többször is behívtak a rendőrségre. Budán laktam, a II. kerületben, egy kis öröklakásban. Egy magas rangú rendőrtiszt, egy alezredes berendelt a kerületi kapitányságra, többször is. Egyszer a lakásomra is eljött. Faggatott, hogy mit tudok a

nővérekről, hogy volt ez, hogy volt az. Amennyire csak lehetett, szűkszavúan válaszoltam. Azt is mondta, járhatok templomba, de ne tartsam a kapcsolatot a nővérekkel. Nem szoltam erre semmit. Az egyik alkalommal közölte: Tudja mit? Menjen nyugodtan Nyíregyházára, ott vannak a legtöbbben a bazilita közösség tagjai közül. Beszélgessen velük, utána pedig mondja el nekünk, miről beszéltek. Azt válaszoltam: ezt én nem vállalom. Nagyon mérges lett, azt kérdezte, miért nem. Ezek a nővérek neveltek engem, és én lennék a legjellemtelenebb ember, ha valaha is mondanék ellenük valamit – feleltem. Sosem találkoztunk ezután, nem kaptam feladatot, de továbbra is figyeltek. Előfordult, hogy este kijöttek a lakásomra, ellenőrizték, hogy otthon vagyok-e. Ha telefonáltam az utcáról, odajöttek a fülkéhez. A templomba is utánam kószáltak, megnézték, milyen könyvet olvasok, de csak az imakönyv volt nálam. A sorozatos zak-

latások miatt biztos voltam abban, hogy nem sokáig tarthatok már, de végül hagytak dolgozni. Volt viszont olyan nővértársam, akit elbocsátottak a pedagógus állásából, ő évekig gyárban dolgozott, míg végül sikerült viszszerülnie a tanári pályára.

Én megúsztam azzal, hogy állandóan figyeltek. A párttitkár bejött az órára, ellenőrzött. Tudtam, hogy felső utasításra teszi.

A diákokkal milyen volt a kapcsolata?

– Szerettem a gyerekeket, és tanítani is őket. Nagyon sok elhanyagolt, szegény diák volt a tanítványaim között. A szülők válása egyre gyakoribbá vált, ha pedig együtt volt a család, az italozás tette tönkre a kapcsolatokat. Rendszeresen látogattam a családokat, láttam, hogy sokan szükségükre, szegénységben élnek. Amennyire lehetséges volt, megpróbáltam lelki segítséget adni a diákjaimnak. Előfordult, hogy anyagiakkal is segítettük a rászorulókat. Kértünk segítyt ruhára, de nem adtuk oda a pénzt a szülőknél, mert másra költötték volna, hanem megfogtuk a gyerek kezét, és vettünk neki ruhát az áruházból. Így könnyebben elszámoltunk a pénzzel is, mert a kezünkben volt a számla.

A nővértársaival hogyan tartotta a kapcsolatot?

– A legtöbb nővér Nyíregyházán volt, a püspökségen dolgoztak, de akadtak, akik állami vállalatoknál helyezkedtek el. Tartottuk egymással a kapcsolatot, nagy egyházi ünnepeken, a nyári szabadságok alatt személyesen is találkoztunk.

A bazilita rendnek mi a karizmája, a legfőbb küldetése?

– Ez nincs úgy meghatározva, mint a később alakult rendeknél. A mi rendünk már ezerhétszáz éves, az Egyház legelső szerzetesközössége vagyunk. Alapítónk a keleti szerzetesség atyja, *Nagy Szent Bazil* (330–379) volt. A bencés rend százötven évvel később jött létre. *Szent Benedek* hivatkozik *Nagy Szent Bazil* írásaira. Mi monasztikusak vagyunk, kiemelt feladataink egyike az imádság. *Szent Bazil* atyánk így fogalmazta meg a szerzetesek dolgát: tökéletesedni a szeretetben, és a szeretet tüzeit másokban is lángra lobbantani. Ő gazdag családból származott, a vagyonát jótékonyásra fordította, árvaházakat hozott létre, menedékházakat az utazóknak, konyhát az éhezőknek. Az akkori idők ínségén igyekezett segíteni. A mi rendünk feladata, hogy ahol élünk, ott támaszt nyújtunk a szükségét szenvedőknek. Mindenképpen szolgálnunk kell, nem élhetünk csak úgy, magunkban. Máriapócsan a nővéreinknek kegytárgyüzlete volt, amit a közelmúltban bezártunk. Mint említettem, árvaház is működött ott, egy másik meg Sátoraljaújhelyen. Hajdúdorogon a líceumba járó lányokat karolták fel, egy kis internátust tartottak fenn nekik, tizenkilenc fővel. Itt, Máriapócsan *Bazília* főnöknővel együtt működöttük a *Szent Makrináról* – *Nagy Szent Bazil* nővéréről – elnevezett szociális otthon; negyven idős nőt gondozunk. Tizenkilenc civil dolgozónk van. Működik egy

ilyen intézményünk Sátoraljaújhelyen, nagyobb a miénknél, ott házaspárokat is ellátnak.

Jelenleg csak Önök ketten bazilita nővérek Magyarországon?

– Igen. Két jelölt örökfogadalom előtt lépett vissza. Novíciák is mentek el. Világszerre hatszázan vannak a bazilita nővérek.

A szocializmus évtizedei alatt soha nem érzett kényszerítést rá, hogy férjhez menjen?

– Nem. Lett volna alkalmam erre, a testvéreim is szerették volna, ha férjhez megyek, de aztán megértették: én erre az életre tettem ígéretet a Jóistennek, megmaradok tehát hűségben, így érzem jól magam. Komoly kísértésem sosem volt. Ha érdeklődött valaki, finoman leállítottam. A hivatásomat tekintve nem voltak kétségeim, nem rendült meg a hitem, mindvégig kapaszkodtam a Jóistenbe, a legnehezebb megpróbáltatások idején is. Ez csak a hit erejével lehetséges.

Ha visszaemlékszik az életére, milyen érzései, gondolatai vannak?

– A gyermekkorom nehéz volt, de sikerült kigyógyulnom az engem ért szomorúságokból. A tanári munkámat szerettem. Nem volt könnyű, de ha még egyszer döntenem kellene, akkor is a pedagógus hivatást választanám. Szerettem a gyerekeket. Az élethivatásomért pedig csak hálát tudok adni a Jóistennek, hogy meghívott, és megtartott. Itt vagyok.

Mit jelent Önnek a Parma Fidei díj, amihez szívből gratulálunk?

– Meglepődtem. Úgy érzem, nem jár nekem. Vannak többen is, akik jobban rászolgáltak erre. *Fülp* érsek úr, úgy látszik, másképpen látja ezt, mert ő javasolt. Köszönöm neki.

Bodnár Dániel
Fotó: Merényi Zita

Megindító sorokat tett közzé a *Word on Fire* katolikus lelkeségi mozgalom weboldala **Robert Barron** Los Angeles-i segédpüspök.

Mintha apánk szólna hozzánk

Robert Barron püspök a Ferenc pápával való találkozásáról

Kalifornia, Nevada és Hawaii főpásztorai január 27-én ad limina látogatáson jártak Ferenc pápánál. A Szentatyával való találkozás mélyen megérintette Barron püspököt. A főpásztor beszámolt arról, hogy kora reggel misét ünnepeltek a Szent Péter-bazilika kriptájában, „a galileai halászszerb sírjánál, akinek Jézus a mennyek országának kulcsait adta”. „Majd, mintegy félóra múlva bevezettek minket az Apostoli Palotába, végighaladtunk a gazdagon díszített folyosókon, és fogadtuk a svájci gárdisták szalutálását (be kell vallanom, ez nagyon tetszett nekem), majd felsorakoztunk, hogy találkozzunk a pápával.” A püspök így folytatta elményei felidézését:

„Ferenc pápa különösen jó formában volt, főleg, ha azt is figyelembe vesszük, hogy betöltötte a 83. életévét. Barátságos, melegszívű, energikus; minden püspökkel egyenként

szóba elegyedett. Helyet foglaltunk az elegáns, ám nagyon kényelmetlen székeken (az egyik püspöktársam szerint ilyeneket utoljára a spanyol inkvizíció idején használtak), majd rendkívül élénk beszélgetés kezdődött Róma püspökével. Ferenc pápa kizárólag olaszul beszélt, közülünk a többség spanyolul szólt hozzá, néhányan angolul.” A többórás beszélgetésből néhány főbb témát emelt ki Barron püspök.

„Ferenc pápa különösen hangsúlyozta az ima szerepét. Nagy átéléssel beszélt arról, milyen fontos, hogy a fiatalokat bevezessük a szentségimádás gyakorlatába. Többször is elismételte az *imádás* szót, és arra buzdított bennünket, hogy tanítsuk meg a híveket az Istennel való bensőséges kapcsolatnak erre az alapvető formájára. A püspökökről szólva hangsúlyozta, hogy a *közelségnek* (vicinanza) több formában is jelen kell lennie az

életükben: közelség a hívekhez, a püspök testvérekhez, a papjainkhoz. Majd kiemelte, hogy mindezek csak a legfontosabb közelségből fakadhatnak: az Úrral való bensőséges kapcsolatból, amelyet az imádságban tapasztalunk meg. Bevallom, ezek a szavai beleégtek az elmémbe és a szívembe: A püspök legelső feladata az, hogy imádkozzon.”

„Egyértelműen és szenvedéllyel foglalt állást a pápa a genderideológia kérdésében is. Mint már korábban, most is fájlalta az »ideológiai gyarmatosítást«, melynek révén a genderfluiditásról (bizonytalan és/vagy változó nemi identitás) és a választható identitásról szóló nyugati elképzelések agresszíven benyomulnak a fejlődő világba, gyakran elfajta zsarolás keretében: ha nem fogadjátok el a nyugati értékeket e tekintetben, akkor nem vagyunk hajlandók anyagi vagy egészségügyi segítséget nyújtani. A

pápa alapvető érve a Biblián alapult: a Teremtés könyve azt mondja, Isten különféle nemeket alkotott, és ez a különbség kulcsfontosságú az emberiség felvirágzása szempontjából. Vagyis bármi, ami az életnek ezen a területén el akarja törölni a különbséget, az ellentétes Isten akaratával.”

Az evangelizációról esett a legtöbb szó a találkozón.

A „leginkább megvilágosító pillanat” az volt, amikor az egyik püspök arra kérte a pápát, magyarázzon el valamit, amit ő ellentmondásosnak érez a tanításában: Ferenc pápa egyfelől gyakran arra hív, hogy hirdessük nyíltan a hitet, és vonzzuk Krisztushoz az embereket, másfelől azonban sokszor szólal fel a prozelitizmus ellen. Barron püspök az írásában elárulja, hogy ez a kérdés számára sem volt eddig egyértelmű, és maga is vágyott arra, hogy Ferenc pápa elmagyarázza az álláspontját.

Mint már annyiszor, a Szentatya most is hangsúlyozta, milyen fontos személyesen tanúságot tenni arról, hogy a hitben való élet örömet ad.

Robert Barron a találkozón elmondta Ferenc pápának, milyen hálaság a lehetőségért, hogy együtt lehetnek vele, úgy, mintha a lelkiatyjuk lenne. „És valóban így éltük meg ezt a találkozást: mintha apánk szólt volna hozzánk a szíve mélyéből, nagy szeretettel.”

Forrás: WordonFire.org
Fordította: Verestói Nárcisz
Fotó: Robert Barron
Facebook-oldala

Az 1720-ban alapított kegyesrendi gimnázium falai között az elmúlt 300 évben több mint százezer diák nevelkedett. 1991-es újraindulása óta a Dugonics Andrásház Piarista Gimnázium Szeged és környéke meghatározó oktatási intézményévé vált. A február 20-án tartott jubileumi ünnepségen az iskola pezsgő életébe kaptunk betekintést.

Mi a közös Klapka György tábornok, Lőw Immánuel rabbi, Josif Rajačić szerb ortodox pátriárka, Paskai László bíboros, Zsigmond Vilmos Oscar-díjas operatőr, Juhász Gyula, Petőfi Sándor és Móra Ferenc személyében? Az, hogy mindannyian a felekezeti és etnikai toleranciát gyakorló szegedi piarista gimnáziumban tanultak, amely idén ünnepli alapításának háromszázadik évfordulóját.

A gimnázium legújabbkori épülete Szeged Újrokus városrészében áll. 1950-ben, amikor megvonták a rend működési engedélyét, a piaristák Szeged legnagyobb épületét hagyták el az Aradi téren. 1991-ben a budapesti minorita rendházban és a környezetében létesített konténeriskolában indult újra az oktatás, majd Újrokusban egy 2000 hektáros területet kaptak a piaristák. Itt épült fel az a modern iskola, amelyben templom, tanulószárny, aula és tornacsarnok is helyet kapott, a hozzá tartozó szabad területen pedig futópályát, kosárlabdapályát, röplabdapályát, valamint kondiparkot is kialakítottak.

A jubileumi ünneplés Kákoszi Péter egykori igazgató előadásával kezdődött. A rendszerváltás után újraindult iskola első igazgatója visszanyúlt a kezdetekhez, hogy megcáfolja a kijelentést: „Könnyű volt

Kalazanci Józsefnek, hiszen szent volt.” Bemutatta, hogyan jutott el a rendalapító az első iskola megnyitásáig, és milyen volt az a kor, amelyben igyekezett betölteni a küldetését. Kákoszi Péter a korabeli Rómáról beszélt, ahol pompázatos reneszánsz és barokkba hajló épületek magasodtak, és ahol a szentségi élet mellett jelen volt a vallási túrelmetlenség, az inkvizíció is. Kalazanciusnak döntenie kellett, hogy elfogadja-e a kihívást, a nehézségeket a biztonság és a kényelmes élet helyett. Tisztában volt azzal, hogy ha jól dönt, ha Isten hívására válaszol, akkor tud kiteljesedni. Így is történt. Akadtak társai, akikkel meg tudták valósítani, amire Isten hívta őket. Így jött létre az első közösség és az első iskola, amelynek működését sok viszontagság jellemezte.

Magyarországon és Szegeden sem volt könnyű az indulás. A szerzetesek a szellemi sötétség, a boszorkányperek idején kezdtek tanítani, ami-

Háromszáz éves gimnázium

Szegedi piaristák ünnepe

szertartáson számos piarista és confrater pap testvér koncelebrált.

„Leonidász seregéhez pásztornepek akarnak csatlakozni. Mi a mesterség?” „Fazekas, szobrász, kovács” – válaszolják. Leonidász a spártaiakhoz fordul, akik teli torokból kiáltják: „Katona, aki soha nem hátrál meg!” – Keserű György a gimnázium Facebook-oldalán keresztül elérhető filmből idézett föl egy jelenetet, rámutatva arra, milyen fontos, hogy a teljes igazság kimondásával tudjunk felelni a kilétünket firtató kérdésekre. A szónok egy evangéliumi példával is alátámasztotta ennek fontosságát: Jézus addig nem elégszik meg a „kinek tartanak engem?” kérdésre kapott válaszokkal, amíg el nem hangzik a teljes igazság. „Ezt kell megtanulnunk nekünk is. Ne elégedjünk meg azzal, hogy eltitkoljuk érdemeinket, hogy kevesebbet állítunk magunkról. Aki viszont túlságosan nagyra van magával, az ne feledje, nem lenne az, aki, ha nem segítettek volna neki sokan, hogy eljusson idáig. Ne mondják a valóságnál se többet, se kevesebbet” – fogalmazott a szónok.

Keserű György mély átléssel idézte fel sok-sok fiatal benső tapasztalatát: jó társaságban vagyok, szuper a hangulat. Minden adott, hogy jól érezzem magam, de hirtelen feltör bennem a magányosság érzése. Itt vannak, akikre számíthatok, mégis kívülálló vagyok, igazán nem ért meg senki... Mit tehetünk ilyenkor? – tette fel a kérdést a házfőnök. – Ha az ellenszert külön-

féle tárgyi dolgokban vagy a társaságban keressük, azzal tárgyiasítjuk a másikat. Ha azt mondjuk neki: legyél mellettem, egy pillanatra se hagyj el, azzal sem segítünk. Ilyenkor ugyanis nem a másik embert szeretjük, hanem az érzést, amit kivált bennünk. A

magányosság elleni szernek vélhetjük például a filmnézést és sok más tevékenységet vagy dolgot, ezek azonban pótlékok, amik csupán átmeneti megoldást kínálnak, és akár függővé is tehetnek. Így pedig csak még rosszabb lesz a helyzet, és összetörten ott maradunk egyedül.

Ki lehet törni ebből az állapotból, van szabadulás? Péter apostol felismerte: Jézus az, aki meg tud váltani, Isten az, aki be tudja tölteni az emberben a hiányt. Amikor feltárl a mélység, kinyílik egy kapu, és azon át behívhatom az életembe Istent. Próbáljátok ki!” – buzdította az ünnep résztvevőit Keserű György annak a bizonyosságnak a tudatában,

hogy az emberben támadt mélységes űrt csak Isten titokzatos jelenléte töltheti be.

A szentmise végén különleges esemény részesei lehetünk. A közösség a béralkozó tanulók befogadását ünnepelte. A hat fiatal a szentélyben ült, és a pap egyesével szólította őket: „Ki vagy? Mit kérsz Isten Egyházától? Mit ad neked a hit, és a Szentírás melyik igéjét választottad útmutatóul?” Mindannyian a saját hitélményük alapján adtak választ az elhangzott kérdésekre, majd hárman tanúsá-

got tettek: elmondták, miben jelent számukra útmutatást, támaszt és vigaszt a választott szentírási szakasz.

Ezután Keserű György az oltár elé szólította az iskola nevelőközösségének tagjait, és arra kérte tanártársait, imában forduljanak kegyelemért Istenhez, hogy „a fiatalokban elindult jó ne aludjon ki, hanem növekedni tudjon”. A szentmise után a legutóbbi versenyek helyezetteit ünnepelte meg az iskola közössége: a vers- és novellaíró pályázaton, a szavalóversenyen és a kvízen eredményesen szereplők vehették át jutalmukat.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Ma nagyon nagy szükség van a jóság, a gyengédség és az önzetlen szeretet tanúságtételére – így fogalmazott egy alkalommal Ferenc pápa, amikor önkéntesekkel találkozott. Ezt a szeretetet jelenítik meg azok az emberek, akik szabadidejüket feláldozva segítik a szeptemberi budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) lebonyolítását, illetve április 4-én Európa legnagyobb passiójátékának színpadra állítását.

Negyvenévesi ügyvédi munka után, 2017-ben, már nyugdíjasként jelentkezett életében először önkéntesnek Molnár Gábor. A budapesti vizes világbajnokságon vállalt feladatot, és rengeteg élménnyel gazdagodott a világeseemény során.

Alázat és nyitottság

„A gyermekeim vettek rá, hogy jelentkezzenek a vizes vb-re segítőknek. Elsősorban az orosznyelv-tudásom miatt, mert Magyarországon ma már kevesen beszélik jól ezt a nyelvet. Az önkéntesség korábban is jelen volt a családomban, de más formában.”

Molnár Gábor mesélt arról, hogy a világbajnokságon az orosz konzul mellé osztották be a remek nyelvtudása miatt. „Jó volt meglepni őt azzal – mesélte –, hogy olyan régi orosz szavakat is ismerek, amiken még ő és a küldöttsége is csodálkozott.”

Molnár Gábor már jelentkezett a NEK önkéntesei közé is.

„Édesapám sokszor mesélt arról, milyen óriási hatással volt az életére az 1938-as budapesti eucharisztikus kongresszus. Tőle hallottam a Hősök terén tartott férfiak miséjéről, valamint arról, hogy a szertartás előtt 150 ezren virrasztottak. Most, hogy ismét Magyarország adhat otthont a világeseménynek, és lehetőségem van arra, hogy felajánljam a tudásomat, a segítségemet, én is jelentkeztem önkéntesnek. Az a jó önkéntes, aki tudja, hogy nem ő misézik, csak ministrál. De azt tegye a legjobb tudása szerint.”

Molnár Gábor szerint ehhez a feladathoz elsősorban rátermettség, alázat és nyitottság szükséges.

Az önkéntesség szolgálata

A gimnazista Jánosa Regina a Passió 2020 előadás önkéntesei közé jelentkezett, de cserkészcsapatával segíteni szeretné majd a NEK sikeres lebonyolítását is. A fiatal lány most vállalt először önkéntes munkát, várakozással tekint az új feladat elé.

„A passiót, Jézus szenvedéstörténetének színpadi megjelenítését nemcsak a hívőknek, hanem az utkeresőknek is érdemes megnézniük, hiszen több ezer szereplő előadásában még jobban át tudjuk élni a bibliai eseményeket. Önkéntesként testközelből talán még nagyobb élményt

jelent majd ez a látványos, megrendítő előadás, amelynek a létrejöttében mi is közreműködhetünk” – mondta Jánosa Regina.

Beszélt továbbá arról, hogy a jó hangulatú társaság és a szereplési vágy is készítette, hogy jelentkezzen. „A Papp László Sportarénában egy ilyen darabban szerepelni fantasztikus lehetőség. Mióta bekapcsolódtam a közösségi színjátékba, sok-

kal bátrabbá, nyitottabbá váltam” – tette hozzá a gimnazista lány. Szívesen vállalt feladatokat a kongresszus lebonyolításában is: „Ha valamilyen részt veszek, akkor máshogyan látom, tapasztalom a dolgokat. Jézus arra biztat minket, hogy hirdessük az evangéliumot. Erre jó alkalom a NEK.”

Jánosa Regina így fogalmazott: „Nagyon közel áll hozzám a hit és Isten. Rendszeresen járok misére. A kongresszus, a közös imák és a szentmisék, a körmenet segíthetnek abban, hogy még közelebb kerülhessek hozzá. Szent Ágoston azt mondta a misén való imádkozásról: aki énekel, kétszeresen imádkozik. Már elsős korom óta énekelek egy templomi kórusban. Ezáltal máshogyan élem át a misét, mert így jobban odafigyelek arra, hogy mi mi után következik. Próbálok megfajteni, hogy egy-egy

éneknek mi a jelentősége, mit akar üzeni általa Isten.” Regina arról is beszámolt, hogy már keresi a lehetőséget, hol teljesíthetne szolgálatot év közben is, hiszen korábban csak nyáron ministrált. Úgy fogalmazott: „Amikor elkezdtem, rádöbbsentem, mennyi mindent akar átadni nekem Isten a szentmisében. Jobban odafigyeltem a részletekre, és olyan szavakat, mondatokat vettem észre,

amiket azelőtt nem. Nagyon jó érzés az is, hogy ha ministrálok vagy énekelek a kórusban, azzal szebbé tehetem mások számára a misét. Az önkéntes szerepvállalássalom is az a célom, hogy segítsek másoknak még örömtelibbé tenni a találkozást Jézussal a passióban és a kongresszuson is.”

A vendégszeretet erénye

A NEK Titkárság munkatársai is csatlakoztak a Passió 2020 önkénteseihez. Európa legnagyobb passiójátékát április 4-én mutatják be a Papp László Budapest Sportarénában.

Az önkéntesek szerepvállalása az egyik kulcsa a világesemények sikeres lebonyolításának. Ilyen típusú feladatvállalás az is, ha valaki felajánlja a segítségét a kongresszusra érkező zárandokok elszállásolásában. A vendégszeretet már az ókortól kezdve nagy erénynek számított. Az az ember, aki elhagyja az otthonát, a megszokott környezetét, kissé védtelenné, kiszolgáltatottá válik. A befogadókra, az elszállásolókra különösen fontos szerep hárult már a kereszténység kialakulásától kezdve. Jézusnak és az apostoloknak sem volt állandó szállásuk, az emberek vendégszeretetére is szükség volt ahhoz, hogy terjeszteni tudják az örömhírt. A világegyház történetében és működésében is kiemelt jelentőséggel bírnak az emberi kapcsolatok, ahogyan az úton lévők befogadása is. Igaz ez a világeseményekre is. Legyünk önkéntesek, legyünk – ahogyan Ferenc pápa fogalmazott – a jóság, a gyengédség, az önzetlen szeretet tanúságtévői.

(x)

HÍREK KÉPEKBEN

● **Udvardy György** érsek február 17-én találkozóra hívta a Veszprémi Főegyházmegye fenntartásában működő oktatási intézmények igazgatóit és gazdasági vezetőit. A nap folyamán áttekintették az intézmények gazdasági ügyeit, megbeszélték a terveket, valamint kölcsönös tapasztalatcserére is sor került. A megbeszélést **Takáts István** érseki helynök vezette. Az eseményen a főpásztor mellett jelen volt **Szabó János** gazdasági helynök, **Tornavölgyi Krisztián** irodaigazgató és **Major László** vagyongazdálkodó is.

● **A Görögkatolikus Egyházban** már február 24-én kezdett vette a húsvétot megelőző negyvennapos bűnbánati időszak. A sokéves hagyománynak megfelelően a magyar Görögkatolikus Egyház idén is rövid és tartalmas lelki gondolatokkal igyekszik gazdagítani a hívőket a böjti időszak mindennapjai során telefonon és az interneten keresztül egyaránt.

● **A pécs-kertvárosi II. János Pál-kápolnában** február 20-án ünnepélyes keretek között átadták **Boldog Jerzy Popiełuszko** ereklyéjét, melyet a pécsi plébánia varsói testvérplébániája adományozott a templomnak.

Fatima a leglátogatottabb Mária-kegyhely Európában

Fatima jóval látogatottabb zarándokhely, mint Lourdes vagy Medugorje – derül ki a február 5-én közzétett adatokból. Tavaly kiemelkedően sokan, több mint hatmillióan keresték föl a portugáliai Mária-kegyhelyet.

A 2019-ben regisztrált 4384 csoport 65 százaléka külföldről érkezett Fatimába: közülük a spanyol hívek állnak az első helyen, őket követik az olaszok, majd a lengyelek. A portugáliai

sok portugál zarándok is felkeresi Fatimát, köszönhetően többek között a főváros, Lisszabon viszonylagos közelségének.

Fatimában 1917. május 13-án jelent meg először a Szűzanya három fiatal pásztorgyermeknek. A 2017. május 13-án tartott centenáriumi ünnepségre Ferenc pápa is a portugáliai Mária-kegyhelyre látogatott. Az ünnepi évben 9,4 millió hívó érkezett Fatimába.

A franciaországi Mária-kegyhely, Lourdes igazgatósága 2018-ban 1,2 millióra becsülte az

kegyhelyre egyre több ázsiai látogató érkezik: ez annak is köszönhető, hogy az évfordulós nemzetközi zarándoklat – 2019 májusában és októberében – vezetésére a Fülöp-szigeteki **Luis Antonio Tagle** bíborost, továbbá a dél-koreai Jomszudzsong Andurea (**Yeom Soo-jung Andrew**) bíborost kérték fel. Természetesen nagyon

odalátogatók számát. A Bosznia-Hercegovinában található medugorjei zarándokhelyet – **Henryk Moser** lengyel érsek közlése szerint – évente 2,5 millió ember keresi fel.

Forrás: Carole Pirker/Cath.ch
Fordította: Hantos-Varga Márta
Fotó: Cath.ch

Egy hétre visszatérnek Raffaello falikárpitjai

A vatikáni Sixtus-kápolnában február 17. és 23. között ismét láthatók voltak azok a kárpitok, amiket X. Leó pápa megbízásából Raffaello tervezett a pápai magánkápolnába. A Vatikáni Múzeum ezzel a különleges kiállítással emlékezett a reneszánsz festőművész és építész halálának 500. évfordulójára.

A falikárpitokat Brüsszelben, **Pieter van Aelst** híres műhelyében szőtték, Raffaello vázlatai alapján. Jelenetek láthatók rajtuk az Apostolok cselekedeteiből: például **Szent István** megkövezése vagy **Szent Pál** beszéde Athénban. A sorozat minden darabja selyemből, gyapjából, arany és ezüst fonalból készült. Az elmúlt tíz évben a Vatikáni Múzeum restaurátorai aprólékos munkával helyreállították őket.

A kárpitokat ide tervezték, ezért úgy gondoltuk, ez lesz a legjobb módja az évfordulóra való emlékezésnek – mondta el **Barbara Jatta**, a Vatikáni Múzeum igazgatója a *Reuters*nek. – Ez a hely egyetemes jelentőségű, nemcsak a vizuális művészetek, hanem a hitünk miatt is. Szeretnénk megosztani ezt a szépséget az emberekkel, ha csak egy hétre is – tette hozzá az igazgató.

Az állagmegőrzés érdekében csak rövid időre állíthatók ki itt ezek a műtárgyak, amelyek akkor is a Sixtus-kápolnában voltak, amikor **Michelangelo** már befejezte a kápolna mennyezetének freskóját, majd megkezdte *Az utolsó ítélet* festését a főoltár mögötti falon.

Hét falikárpitot 1519. december 26-án, **Szent István** vértanú ünnepén függesztettek fel a kápolna falára. Raffaello valószínűleg ott volt, és

látta őket, ám négy hónappal később, 1520. április 6-án, 37 éves korában meghalt. A többi kárpitot már halála után fejezték be.

A feljegyzések szerint az 1500-as évek végén valamennyi kárpit ott volt már a kápolna falán – mondta **Alessandra Rodolfo**, a kiállítás kurátora. – Korábban csupán néhány órára vagy egy napra állították ki az alkotásokat, akkor sem valamennyit együtt, mivel a kárpitok nagyon érzékenyek a környezeti hatásokra.

A falikárpitok többsége 5×6 méteres, három darab azonban keskenyebb, ezeket vertikálisan függesztették fel, szegélyként.

Az alkotásokból egyébként válogatás látható a Vatikáni Múzeum állandó kiállításán, ahol

klimatizált termekben, üveg mögött helyezték el őket.

Február 23. után néhány kárpitot más múzeumoknak is kölcsönadtak. Egy a római Quirinale-palota (az olasz köztársasági elnök székhelye) egykori lóistállójában működő múzeumba (*Scuderie*) került, egyet pedig a londoni National Galleryben mutattak be.

Forrás: Fidelio/MTI
Fotó: Vatikáni Múzeum

Új Mária-oszlop Prága központjában

Visszakerül a prágai Óvárosi térre annak a barokk Mária-oszlopnak a másolata, amit 1918 novemberében, röviddel az Osztrák–Magyar Monarchia felbomlása után döntött le a tömeg egy tüntetésen, mivel az oszlopot a Csehország feletti osztrák és katolikus uralom jelképének tartották.

Az eredeti oszlop másolatát **Petr Váňa** szobrász készítette. A prágai önkormányzat több, egymásnak ellentmondó döntés után a közelmúltban jóváhagyta, hogy az Óvárosi téren, a ledöntött oszlop helyén állítsák fel a Mária-oszlopot. A munkálatok február 17-én kezdődtek. A tervek szerint a szobor újbóli felavatására idén szeptemberben kerülhet sor.

A Mária-oszlop újrafelállításáról Prágában a 90-es évek közepén éles társadalmi vita robbant ki. Bár a korábbi oszlop mása már évek óta készen van, az önkormányzat tavaly nyáron is elutasította az engedélyezést. Több történész szerint a cseh múlt megtagadása lenne, ha a Mária-oszlop visszakerülne Prága történelmi központjába. A városvezetésben azonban változtak az erőviszonyok, így az önkormányzat a közelmúltban jóváhagyta a Mária-oszlop újbóli felállítását az Óvárosi téren, és a hivatalos építési engedélyt is kiadták.

Petr Váňa, aki az eredeti oszlop fennmaradt részei, valamint a korabeli fényképek és háttéranyagok alapján készítette el a köztéri alkotás másolatát, a munkálatok helyszínén újságíróknak elmondta: a Mária-oszlop alatti területet először feltárják a régészek, mert a vizsgálatok szerint a föld alatt még mindig ott vannak az 1650-ben állított eredeti szobor alapjai. A másolatot ezekre az alapokra helyezik majd.

A tervek szerint szeptemberben lesz fölávatható az egykori oszlop másolata – nyilatkozta a szobrászművész. Szerinte az alapokban van elhelyezve a Mária-oszlop alapítóle-

vele is, amit a régészek várhatóan megtalálnak majd a feltárás során.

A szobrot 1650-ben annak emlékére emelték, hogy Prága a harmincéves háború végén, 1648-ban sikeresen visszaverte a svédek támadását, és a város megmenekült. A túlerőben lévő svédek ostroma alatt a prágaiak fogadalmat tettek, hogy ha sikerül megvédeniük a városukat, akkor halálból emléket állítanak Szűz Máriának.

Az oszlop – **Jan Jiří Bendl** alkotása – idővel sok cseh szemében a fehérhegyi csatát (1620) követő, gyűlölt osztrák és katolikus uralom jelképévé vált. A Mária-oszlopot 1918. november 3-án a feldühödött tömeg ledöntötte. 1918.

október 28-án szűnt meg az Osztrák–Magyar Monarchia fennhatósága Csehország fölött, majd néhány héttel később megalakult a Csehszlovák Köztársaság. Ebben az időben számos, a Habsburgokhoz köthető szobrot semmisítettek meg. A prágai közhangulatra jellemző, hogy az 1989-es rendszerváltás óta a mai napig csupán egyetlen ilyen szobrot sikerült visszahelyezni a város köztereire.

A Mária-oszlop az Óvárosi tér közepén állt, közel **Husz János** közismert emlékművéhez. Sokak véleménye szerint a katolicizmus jelképe kiegészítené a protestantizmus jelképét.

Forrás: MTI
Fotó: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Facebook-oldala